

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV

ZDRUŽENIH PAPIRNIC LJUBLJANA

PAPIRNIC KOLIČEVO

TOVARNE CELULOZE MEDVODE

...želiyo vsem članom kolektiva in njihovim svojcem: Srečno 1973. Željam se pridružuje tudi uredništvo »Našega dela«

Uresničevanje ustavnih dopolnil

KOLIČEVO, DECEMBER — Nedvomno je, da posegajo ustavne spremembe zelo globoko v naše družbeno življenje in življenje naših delovnih ljudi. Nahajamo se v zelo pomembni etapi dograditve našega družbeno-političnega sistema, ki je bistveni temelj za celovit program razvoja naše socialistične — samoupravno organizirane družbe.

Za uspešno uresničevanje ustavnih dopolnil v praksi oziroma v podjetju je pomembno vključevanje in sodelovanje vsakega člana delovne organizacije, da s svojimi stališči in svojo neposredno angažiranostjo pripomore k uveljavljanju takih samoupravnih aktov, v katerem naj bi delovni človek imel resnično odločujočo vlogo pri uresničevanju družbenih in drugih zadevah, ki resnično odražajo interese delavcev, seveda v skladu z interesi naše družbe. Komisija, ki jo je izvolil delavski svet podjetja ter ji dal nalogo, da uskladi naše samoupravne akte z ustavnimi amandmaji, je ugotovila, da je treba glede na sprejete cilje in razvoj naše temeljne organizacije združenega dela vzporedno proučiti tudi sedanjo organizacijo dela ter posebej še samoupravno organizacijo. Že s XV. amandmajem Ustave SFRJ so nastale spremembe v samoupravni organiziranosti, vendar so sedanja ustavna dopolnila XXI, XXII, XXIII še veliko bolj dolgoročna.

Na zborih samoupravnih enot smo se odločili, da ostanemo enotna TEMELJNA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA. Vendar mora s to odločitvijo dobiti svoje mesto v podjetju tak samoupravni sistem, v katerem naj bi delovni človek, neposredni proizvajalec imel poleg drugih tudi naslednje neodtujljive pravice:

1. pravica do dela z družbenimi sredstvi;
2. pravica, da na podlagi svojega v temeljni organizaciji združe-

nega dela in sredstev upravlja zadeve in sredstva družbene reprodukcije;

3. da ureja medsebojna razmerja v delu;

4. da odloča o dohodku kot delu družbenega dohodka v vseh oblikah združevanja dela in sredstev;

5. pravica do dohodka v skladu z načelom delitve po delu;

6. temeljna organizacija združenega dela je tista osnovna oblika, v kateri delovni človek uresničuje vse te neodtujljive pravice.

V skladu z ustavnimi dopolnili bo potrebno urediti medsebojna delovna razmerja, volilni sistem, odgovornost in delo samoupravnih organov ter članov, delo direktorja in stalnih vodilnih delavcev. Vzporedno z usklajevanjem statuta bo potrebno še dopolniti naše pravilnike in izdelati tiste, ki jih še nimamo, so pa v sedanjem statutu nakazani. Pri usklajevanju pravilnikov bomo morali upoštevati stališča III. konference ZKS in stališča političnega aktiva našega podjetja o socialni diferenciaciji.

Poseben poudarek bo potrebno dati tudi našemu informiranju, ki je nujen pogoj, da bo samoupravljanje doseglo višji nivo. Kajti človek je lahko aktiven samo takrat, če mu je določena problematika poznana, le takrat se lahko pravilno odloča ter vpliva na usodo konkretnih odločitev.

Najbrž kaže pri tem posebej omeniti obveščenost kot sredstvo kontrole in povečanje odgovornosti pri delu, saj nam je dosedanja praksa pokazala, da v samoupravljanju, ko o vsem odločamo, ni možno najbolj razviti sistem odgovornosti, posebno še, če ni razvita obveščenost na vseh nivojih.

Da bi se naši delavci lažje vključili v sedanje in prihodnje, razprave, ki bodo organizirane ob realizaciji določil ustavnih amandmajev, objavljamo XXI, XXII in XXIII amandma.

AMANDMA XXI.

1. Temelj socialističnih samoupravnih odnosov je družbeno-ekonomski položaj delovnega človeka v družbeni reprodukciji, ki mu zagotavlja, da s svojim delom in sredstva reprodukcije v družbeni lastnini ter s tem, da neposredno in enakopravno z drugimi delovnimi ljudmi v združenem delu odloča o vseh zadevah družbene reprodukcije v pogojih in odnosih medsebojne odvisnosti, odgovornosti in solidarnosti uresničuje svoj osebni materialni in moralni interes in pravico, da uživa uspehe svojega dela in pridobitve splošnega materialnega in družbenega napredka, da na tej podlagi čim popolneje zadovoljuje svoje osebne in družbene potrebe in da razvija svoje delovne in druge ustvarjalne sposobnosti.

Za zagotovitev takšnega družbeno-ekonomskega položaja delovnega človeka je delavcem jamčeno, kot njihova neodtujljiva pravica, da na podlagi svojega dela v temeljnih organizacijah združenega dela, v katerih se združujejo in v njih delajo, ter v vseh oblikah združevanja in poslovnega sodelovanja

Novi predpisi glede likvidnosti in mi v letu 1973

VEVČE, DECEMBER — V začetku prihodnjega leta bodo začeli veljati nekateri zelo pomembni predpisi, ki bodo prizadeli bolj ali manj vse gospodarske organizacije, nekatere med njimi pa bodo prišle tudi v zelo težaven položaj in bo ogrožen celo njihov obstoj. Kateri predpisi so to in kako bodo vplivali na poslovanje delovnih organizacij naše panoge oz. na našo organizacijo, je vprašanje, ki si ga večina izmed nas večkrat zastavlja.

Najpomembnejši med pravo množico novih predpisov so prav gotovo naslednji: zakon o pogojih in postopku za sanacijo organizacij združenega dela, zakon o vrednotenju zalog in popravku finančnega rezultata za del neizterjanih terjatev, zakon o zagotovitvi trajnih obratnih sredstev in določbe zakona o službi družbenega knjigovodstva, ki uravnavajo izplačila osebnih dohodkov in prejemkov. Našteti predpisi so najpomembnejši sestavni deli tako imenovanega likvidnostnega paketa, o katerem večkrat slišimo in beremo.

Zakon o sanaciji predpisuje, da morajo organizacije združenega dela, ki imajo nekritično izgubo ali pa 45 dni (v letu 1973 izjemoma 90 dni) nepretrgoma blokiran žiro račun, poiskati sredstva za pokritje izgube oziroma deblokiranje žiro računa. Ta sredstva pa lahko dobi seveda le pri ban-

kah ter pri upnikih in kupcih. Če teh sredstev ne zagotovi, mora razpisati sanacijo, ki pa pomeni v vsakem primeru večjo ali manjšo izgubo samostojnosti organizacije, če pa sanacija ni uspešna pa celo stečaj in likvidacijo. V vsakem primeru pa so prizadeti osebni dohodki zaposlenih. Slovenskih papirnic ta zakon neposredno ne prizadeva, ker nimajo izgub niti blokiranih žiro računov, vsaj ne dalj časa. Lahko pa nas ta ukrep prizadene, če imamo prevelike terjatve do drugih organizacij, ki bodo prišle v sanacijski postopek. Tedaj lahko izgubimo tolikšna sredstva, da lahko sami postanemo nelikvidni ali imamo celo izgubo.

Zakon o vrednotenju zalog praktično ne more prizadeti organizacij, ki vodijo obračun po direktnih stroških, tako kot naša papirnica. Pomembnejša za nas pa so določila o popravku finančnega rezultata za zapadle terjatve. Pri tem je potrebno poudariti, da obveznosti kupcev ostanejo v vsakem primeru veljavne in jih je možno tudi iztožiti. Zakon pa pravi, da terjatve, ki niti v 90 dneh niso poplačane, niso zanesljive in zato tudi dohodek in s tem dobiček prav tako ni zanesljiv. Zato je prav, da se vsaj del tega dohodka ne upošteva ob delitvi dohodka in dobička ob zaključnem računu. Ob zaključnem računu za letošnje leto bo ta del le 12,5 % vseh terjatev, ki

bodo 31. 12. 1972 starejše od 90 dni. V prihodnje pa bo ta del večji, in sicer 25 % za vsakih 90 dni. Tako bo finančni rezultat verjetno precej zmanjšan. Marsikatera organizacija bo zato prišla celo v izgubo, vsekakor pa bodo dobički manjši, s tem pa tudi manjši osebni dohodki in manj sredstev za investicije. To bo lahko zelo boleče prav za papirnice, saj imamo vsi večje ali manjše investicijske programe. Tako bomo morali posvetiti preverjanju plačilne sposobnosti kupcev mnogo večjo skrb, kot smo jo v preteklosti. Proti investicijam so uperjeni tudi predpisi o najmanjših obveznih lastnih in dolgoročnih obratnih sredstvih. Organizacijam, ki teh predpisov ne bodo upoštevale, banke ne bodo smele dajati investicijskih kreditov. Ker so prav nepokrite investicije eden izmed največjih vzrokov nelikvidnosti, je ukrep zelo primeren. Poznajo je, da marsikateri investicijski projekti sploh niso upoštevali potreb za obratna sredstva, prav tako pa nekatere organizacije vlagajo sredstva za povečano poslovanje, čeprav nimajo lastnih obratnih sredstev niti za del obstoječe proizvodnje in živijo le na račun dobaviteljev in bank. Papirnic v naši republiki ti predpisi v glavnem ne prizadevajo, ker so bile prisiljene več vlagati v obratna sredstva že zaradi mačehovskega odnosa

bank pri dodeljevanju kreditov, prav tako pa se zavedamo, da so obratna sredstva enako potrebna kot proizvodni stroji.

Zakon o SDK pa predpisuje, da lahko organizacija, ki ima blokiran žiro račun, izplačuje osebne dohodke v višini 90 % osebnih dohodkov iz poprečja preteklega leta. Takšni osebni dohodki pa pri tako hitro naraščajočih življenjskih stroških pomenijo le okrog 75 % realnega osebnega dohodka iz preteklega leta. To pa zanesljivo povzroči izredno težak položaj v organizaciji in ima lahko tudi hude socialne posledice.

Če na kratko povzamemo bistvo navedenega, nam neposredno ne grozijo hujše težave ob samem začetku delovanja likvidnostnega paketa. Lahko si le želimo, da se bodo ti predpisi dosledno in povsod izvajali, kakor tudi, da se bo ta paket še dopolnjeval in izpopolnjeval, seveda v korist gospodarstva.

Ob tem pa se ponovno kaže pomen dobro in sodobno organizirane finančne službe v naših organizacijah. Prav v tem pa v papirnicah zelo zaostajamo. Finančno službo istovestimo z računovodstvom, dejansko pa se s financami ukvarjajo v tovarni vsi, kar istočasno pomeni nihče. Sodobno poslovanje zahteva, da se tudi finance obravnavajo strokovno in se jim da potrebno mesto in pomembnost.

J. G.

Združene papirnice Ljubljana

GIBANJE PROIZVODNJE V MESECU NOVEMBRU 1972

	Plan	Doseženo	
		XI. 1972	φ I.-XI. 1972
Klasični papirji	100	88,8	93,8
Premaz	100	136,5	124,1
Skupaj:	100	100,0	100,9
Lesovina	100	74,8	99,1
Izvoz ton	100	96,0	107,9
Izvoz \$	100	99,8	119,2

IZKORIŠČANJE ZMOGLJIVOSTI PAPIRNIH IN PREMAGNEGA STROJA:

	November 1972	φ I.-XI. 1972	φ I. 1971
I. PS	85,6	92,5	92,4
II. PS	86,0	90,0	92,1
III. PS	83,6	91,3	91,4
IV. PS	84,6	91,6	90,9
Skupaj	84,9	91,4	91,7
Premazni stroj	51,7	52,5	47,6

Plan proizvodnje papirja smo dosegli kljub državnim praznikom, ker smo znižali zaloge nedokončane proizvodnje, delno pa tudi zaradi visoke proizvodnje premazanih papirjev ter nižjega izmeta. Zastoji PS so ostali na običajni višini ca. 5%. Od klasičnih vrst smo izdelali največ pigmentiranih papirjev (28%), delež ofset papirjev pa se je znatno znižal (23%). Več kot navadno smo izdelali bankposta, medtem ko so ostale vrste zastopane slabše kot pretekle mesece.

Plan proizvodnje premazanih papirjev smo presegli za 37%, izdelovali pa smo največ Slavijo TB ter Emona TB. Izmet je bil normalno visok (13%), zastoji na premaznem stroju pa so bili nižji za ca. 3%.

Lesovine smo izdelali malo, ker je glede na proizvodni program papirjev nismo veliko rabili.

Papirnica Količevo

GIBANJE REALIZIRANE PROIZVODNJE NOVEMBER 1972

Količinsko v %

Izdelek	XI/72	I-XI/72	XI/72	XI/72	I-XI/72
	LP XI/72	LP I-XI/72	OP XI/72	XI/71	I-XI/71
Papir	123,4	95,0	105,8	127,4	103,5
Karton	99,0	102,8	97,5	112,9	103,8
Lepenka	85,3	94,9	100,7	91,9	101,3
Skupaj	102,1	100,8	99,4	113,8	103,6
Proizv. lesovine	97,6	91,5	—	100,7	85,3
Vrednostno v %					
Papir	97,0	90,8	113,5	90,3	97,3
Karton	101,1	107,2	100,2	112,2	109,0
Lepenka	88,0	101,9	91,5	91,4	111,3
Skupaj	98,9	103,4	101,6	105,0	107,0

IZVOZ

Količinsko v %

	XI/72	I-XI/72	XI/72	XI/72	I-XI/72
Papir	104,4	57,3	101,8	276,2	85,6
Karton	41,8	44,6	134,5	112,3	115,9
Lepenka	—	—	—	—	—
Skupaj	67,0	49,7	111,9	178,9	99,5
Vrednostno v %					
Papir	96,0	55,7	98,6	321,7	94,3
Karton	41,7	50,6	148,8	101,3	121,4
Lepenka	—	—	—	—	—
Skupaj	63,4	52,6	113,8	172,9	108,2

ČASOVNO IZKORIŠČANJE ZMOGLJIVOSTI PROIZVODNIH STROJH ZA NOVEMBER 1972

Stroj	Kol. čas	Prazniki ure	Remont ure	Zastoji ure	Izkor. str. %	Proizv. v t
PS I	720	—	—	21	2,9	97,1
PS II	720	—	—	53	7,4	92,6
KS I	720	—	—	35	4,9	95,1
KS II	720	—	—	26	3,6	96,4
LS	720	—	—	12	1,7	98,3
Skupaj	720	—	—	29	4,0	96,0
Brusil.	720	—	—	23	3,2	96,8

NETO PROIZVODNJA NA ZAPOSLENEGA

	Zaposleni	%	Proizv./zaposl.
Povprečje v letu 1971	701	100,0	100,0
November 1972	694	99,0	112,6
Povprečje v letu 1972	696	99,3	103,8

Tovarna celuloze Medvode

PROIZVODNJA

v %	I-XI/72	XI/72	I-XI/72	Plan	71/72
CELULOZA	105,2	102,1	104,8	100	106,7
PINOTAN	99,1	98,7	98,2	100	121,3

Pri proizvodnji celuloze smo v mesecu novembru porabili 54,7% žamanja od celotne porabe lesne mase. Proizvodni rezultati so zadovoljivi. Le proizvodnja pinotana je nekoliko nižja zaradi večje nedokončane proizvodnje na koncu novembra.

Značilnost obratovanja v 9. mesecih 1972

VEVČE, DECEMBER — Tendence porasta proizvodnje premazanih papirjev se je nadaljevala skozi celotno devetmesečno obdobje. Tako smo dosegli nasproti letu 1971 v tem obdobju za 2.063 t večjo proizvodnjo premazanih papirjev na premazovalnem stroju, kot pa v istem obdobju leta 1971. S prehodom na tipo Emona TB premaznega papirja se je zmogljivost premazovalnega stroja povečala, ne da bi pri tem samo stopnjo izkoriščanja stroja glede na zastoj bistveno izboljšali. Premazovalni stroj še vedno obratuje — preračunano na obratovalne ure samo za 69,5% zmogljivostjo. Glede na nizek izkoristek premazovalnega stroja imamo še vedno velike proizvodne rezerve, ki jih bomo morali izkoristiti. To bomo dosegli deloma z uvedbo 4. izmene, deloma pa z drugimi ukrepi izboljšanja dela na samem premazovalnem stroju, predvsem letčnega lepljenja zvrtkov.

Kar zadeva proizvodnjo klasičnih papirjev, je ta v stalnem upadanju. Nasproti letu 1971 smo v devetmesečnem obdobju tekočega leta proizvedli za 1.550 t manj klasičnih papirjev. Tendence v proizvodnji teh papirjev je prehajanje v vse večji meri na papirje, premazane in pigmentirane v klejni stiskalnici na papirje tipa Planica in Istra. Proizvodnja teh papirjev je znašala v obdobju, na katerega se nanaša to poročilo, 711 t nasproti letu, ko smo jih proizvedli le 309 t.

Glede na koledarski fond ur je celokupna stopnja izkoriščenosti na papirnih strojih 91,7% in je za 0,4% nižja, kot v istem obdobju leta 1971, vendar je treba pri tem upoštevati, da smo v tekočem letu opravili remont na PS II, medtem ko v enakem obdobju leta 1971 nismo opravili na papirnih strojih nobenih letnih velikih popravil. Če pogledamo same zastoj, vidimo, da so se ti zmanjšali za 84 ur, medtem ko so se časi za reparature podaljšali za 123 ur nasproti letu 1971.

Zaskrbljujoče je dejstvo, da je izmet v porastu. V devetih mesecih je porasel poprečen izmet na 7,82%, kar je za 0,11% več, kot pa je znašal izmet v poprečju leta 1971. Po posameznih papirnih strojih je ta porast posebno očiten. Tako imamo na I. papirnem stroju več izmeta za 1,58% in na papirnem stroju III za 1,56%. Nasprotno pa je izmet na premazovalnem stroju še vedno v upadanju ter je bil za 1,12% nižji kot v poprečju leta 1971.

Vlakninske izgube so porasle za 0,10% od 1,13% na 1,23%, pri čemer pa velja pripomniti, da niso vsi krogotoki voda urejeni, kar zadeva predvsem PS II, kjer je potrebno stanje s predvideno predelavo izboljšati.

Pričeli smo redno obratovati z napravo za proizvodnjo krede. Naprava do danes še ni bila polno izkoriščena, so pa storjeni ukrepi, da jo bomo polno izkoriščali s tem, da bomo uporabljali kredo predvsem na PS IV pri polnjenju surovega papirja za premazovanje.

Zaradi okvare generatorja Voithove vodne turbine na desnem bregu Fužin smo izgubili ca. 1.500.000 kWh cenene vodne ener-

gije, ki smo jo morali nadomestiti z dražjo kupljeno energijo. Popravljen generator turbine pa že ponovno obratuje.

Kar zadeva preskrbo s surovinami, je bila ta v vsem 9-mesečnem obdobju zadovoljiva, če izzamemo občasno pomanjkanje posameznih vrst celuloze listavcev in slame, kar je otežkočalo pripravo proizvodnega programa in vnašalo nered v istega.

Programski center se postopoma uveljavlja ter se njegov vpliv v proizvodnji že pozna. Vendar ne glede na to je njegov vpliv še vedno premajhen, zaradi preiskromne zasedbe. Če bomo hoteli imeti od tega oddelka dejansko korist in mislim, da je to za us-

pešno delo predpogoj, tedaj ga bomo morali v najbližji bodočnosti kadrovsko tako okrepiti, da bo zmogel postavljene naloge.

Naloge, ki so pred nami za bodoče obdobje, so:

1. povečati izkoriščenost proizvodnih strojev, zlasti premazovalnega stroja
2. znižati izmet pri vseh tistih papirjih, za katere so podani vsi pogoji
3. posvetiti več skrbi in pazljivosti odpadnim vodam
4. še do večje mere aktivirati programski center in vnesti na ta način več reda v proizvodnjo.

Zapiski iz decembrske seje DS

Stanovanja

VEVČE, DECEMBER — Odbor za družbeni standard je obravnaval »program stanovanjske graditve za obdobje 1972—1976« v našem podjetju. Program je bil narujen na podlagi razpoložljivih finančnih sredstev in izvedene ankete o stanovanjskih vprašanjih naših delavcev.

Ugotovljene so bile naslednje potrebe v tem obdobju: stanovanja v družbeni lasti (najemniška stanovanja) . . . 42 predvidene potrebe za novodošle delavce . . . 37 zasebna stanovanja (kreditiranje nakupa) . . . 116 izboljšave stanovanj v družbeni lasti . . . 18 izboljšave stanovanj v zasebni lasti . . . 58

Za realizacijo tega bi potrebovali 55.737.500.— din. Dejansko pa bo razpoložljivih sredstev v tem obdobju samo 9.051.000.— din ob pogoj, da ostane našemu podjetju 70% stanovanjskega prispevka in da ga v celoti vročimo. Poleg tega računamo na prispevek sodelarstvenega sklada v višini din 990.000.—. V izračunu je tudi že

odšteto odplačevanje danih kreditov.

Glede na veliko zanimanje za gradnjo vrstnih hiš v Zg. Kašlju, je tovariš predsednik podal kratko informacijo:

Okvirna cena take hiše, zgrajene do prve plošče, s celotno komunalno ureditvijo bo ca. 80.000,00 din. Stanovanje meri 87 m² in ima tudi garažo. V »programu« je upoštevano, da bodo graditelji le-teh prejeli poleg sredstev, ki bodo zahtevana do prve plošče, še ca. 30.000.— do 40.000.— din kredita. Načrti hiš bodo skupno z zazidalnim načrtom izobešeni, da bodo na vpogled vsem interesentom. Podjetje bo s Sosesko sklenilo pogodbo za celoten aranžma, izkoriščali pa bomo postopoma, glede na razpoložljiva sredstva, vendar pa moramo preje ugotoviti, koliko sredstev za stanovanjsko gradnjo bo ostalo podjetju na razpolago, glede na predvidene zakonske spremembe.

Informacija o »programu stanovanjske graditve« je bila s strani odbora sprejeta kot orientacija za nadaljnje delo.

Morali smo ukrepati

VEVČE, DECEMBER — v kratkem časovnem razdobju, smo po nalogu odgovornih vodij dela morali dva delavca poslati na odvoz krvi na Inštitut za sodno medicino Ljubljana.

Pri obeh delavcih je obstojal sum, da sta bila med rednim delovnim časom v vinjenem stanju. V prvem primeru je raziskava pokazala le minimalno količino alkohola v krvi ter je bil zato sum o delavčevi vinjenosti ovržen.

Drugi primer take preiskave pa je bil katastrofalen. Analiza po Widmarkovi metodi je pokazala v krvi preiskovalca v času odvzema koncentracijo 3,45 promila, v urinu pa celo 4,37 promila hlapnih snovi, izraženih kot etilni alkohol. Poročilo pravi, da je bil delavec bistveno pod vplivom alkohola in absolutno nesposoben za delo!

Ta rezultat preiskave je torej resnično zaskrbljujoč. Delavec dela na takem mestu, kjer mu preti

stalna nevarnost za poškodbo in življenje.

Za oba navedena primera preiskave krvi so dali pobudo sodelavci, zato smo se za tak primer preiskave tudi naglo odločili. V bodoče nameravamo s tako prakso v kritičnih primerih nadaljevati, predvsem zato, da pravočasno preprečimo nezgode pri delu, ki imajo lahko hude posledice, tako za delavca, kakor tudi za delovno organizacijo in odgovorne osebe.

130 delavcev je uspešno opravilo izpit za voznike tovornih in mostnih dvigal

VEVČE, DECEMBER — Po sklepu inšpekcije dela ter tehničnega vodstva, kakor tudi službe varstva pri delu, je bil za vse posluževalce tovornih in mostnih dvigal organiziran seminar o varnem delu s temi dvigalnimi napravami. Upravljalcem in voznikom teh dvigal je predaval na seminarjih priznani strokovnjak s tega področja, dipl. ing. Jože Horvat, sodelavec zavoda za varstvo pri delu iz Ljubljane. Seminar je bil obvezen za 150 oseb naše delovne organizacije.

Na zaključno konsultacijo oziroma zaključnemu izpitu se je odzvalo 130 delavcev, ki so proti pričakovanju snov izredno dobro obvladali. Izpitna komisija, ki so jo sestavljali strokovnjak Zavoda za varstvo pri delu, odgovorni strokovnjak Zavoda za tehnično izobraževanje iz Ljubljane ter 2 odgovorna delavca iz naše delovne organizacije so bili z izčrpnimi odgovori izprašanih delavcev izredno zadovoljni.

Za resnost na samem tečaju ter prizadevnost za zaključni izpit, se vodstvo podjetja ter služba varstva pri delu vsem udeležencem tega tečaja lepo zahvaljuje.

V. J.

Začela se je gradnja stavbe obrata za izdelavo zidnih tapet (stanje 4. 12. 1972)

Pri prvem papirnem stroju pravijo...

VEVČE, DECEMBER — Adolf ŽIBERT — strojevodja I. papirnega stroja je odgovoril na naslednje vprašanje:

»Ali menite, da je bilo na vašem delovnem mestu pri I. papirnem stroju letošnje leto uspešno. Kaj še manjka za dobro počutje delavcev v tem oddelku in za nemoteno proizvodnjo?«

»Do bistvenih sprememb pri I. papirnem stroju v tem letu ni prišlo, morda pri samem asortimanu. Zdi se mi, da delamo zadnje leto več tanjših vrst papirja, kot so mehanografski ter bankpost papirji od 42 do 60 gramov. Seveda je pri teh vrstah papirjev treba še več pazljivosti, spretnosti, pa tudi znanja.

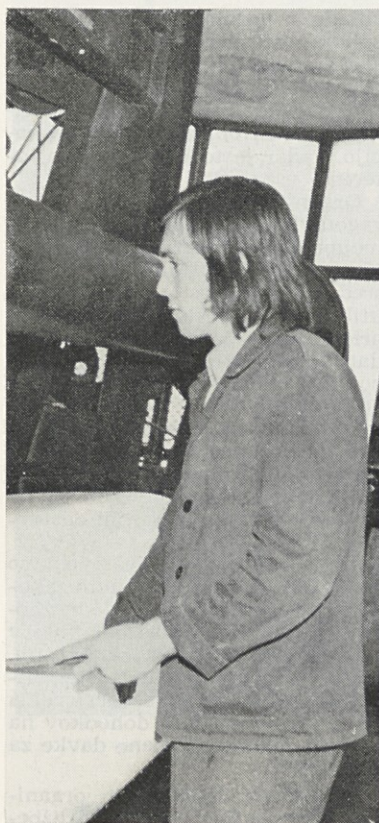
Količinsko pa naredimo mnogo manj, zaradi kvalitete, pa tudi stroj ne prenese več večjih hitrosti, saj je veteran, ki mu bo zdaj zdaj 100 let. Nezadovoljen

ni zagledal luči sveta, čeprav je bilo že dosti govorjenja o tem. Če se bo to uredilo, bo tudi čut osebne odgovornosti do dela večji. V nas vseh pa mora zrasti privrženost tovarni, ki nam bo dajala čedalje večji kos kruha.«

Franc TRTNIK — pomočnik mlinarja pa je odgovoril na vprašanje:

»Kako ste preživljali do sedaj novoletne praznike in kakšen namen imate za letošnjo Silvestrovo noč?«

»Športnik nisem, da bi novoletne praznike preživel kje v hribih, kot vidim nekatere po televiziji in časopisih. Silvestrovanje v lepih ali celo razkošnih lokalih so pa samo sanje. Nisem denarnik, ne tak ne drugačen. Večina silvestrovanj sem do sedaj preživel na svojem domu v družbi prijateljev in prijateljic ali pa na

Niko Flerin

njem gledam starejše delavce, ki so že dolgo pri stroju in prevzemam njihove dolgoletne delovne izkušnje. Želim, da bi bil tudi jaz nekoč kos vsem problemom, ki jih zahteva poklic papirničarja in da bi delal na odgovornejših delovnih mestih.

Kako si pa predstavljam starost pa odkrito povem, da do sedaj nisem še nikdar pomislil. V urejenih razmerah je lahko lepa, če je način življenja plod dela v mladosti. Če pa razmere niso urejene, potem je ves trud v mladosti zastonj. Takrat je tudi starost lahko kaj borna in ne pomeni drugega kot čakanje na smrt.«

Savo MANEV — delavec pri kolodrobu: »Kaj pri človeku najbolj obsojate in zakaj — neiskrenost, hinavščino, pohlep po denarju, zavist, komolčarstvo?«

Savo Manev

»Karkoli pri človeku obsojate je težko. Skoraj vedno obstaja za njegove slabe navade kak vzrok. Slaba lastnost je včasih dedščina, včasih pa vpliva na njegovo pokvarjenost okolje, v katerem živi. Vse našete lastnosti, ki naj bi jih obsojal, so si v slabem tako podobne, da ne bi nobene dal na prvo mesto in spet nobene na zadnje. Zame je najvažnejše, da smo ljudje na delovnem mestu poštene, složni in da ostajamo prijatelji. Potem gre delo dobro od rok. Dobra volja in počutje pa vplivata na razpoloženje in odnos do dela.

Jaz sem prišel pred več kot desetimi leti iz Makedonije. Tu sem si ustanovil družino. Zena je v službi v Saturnusu. Vesel sem, da se s kolegi na delovnem mestu dobro razumemo, še bolj pa, da do sedaj še nikjer nisem zasledil lastnosti, ki jih omenjate v vprašanju.«

Alojz Omahen

Alojz OMAHEN — pripravljalec snovi: »Si papirničar. Če bi se še enkrat rodili in bi vam bilo možno izbirati poklic, ali bi spet postali papirničar?«

»Papirničarstvo kot poklic se mi zdi prav zanimivo. Sem spada proces dela, izdelki, okolje itd. V pripravi snovi je delo fizično precej težko. Ravno na holandskih I. papirnega stroja ni mehaniziranih transportnih naprav. Transportne poti so slabe in tudi manj nas je kot včasih, snov pa je treba pripraviti za vedno večjo količino proizvodnje. Včasih pa je delo res lažje. Takrat pa brž pozabimo na težke dni.

hodkih. Saj moramo na novince paziti, da delajo prav, da se jim ne pripeti kaka obratna nezgoda, največkrat pa moramo izvel del dela opraviti namesto njih. Vodstvu je menda le važno, da so delovna mesta številčno izpolnjena, ne pa tudi strokovno. Zato pride včasih do zelo kritičnih stanj, katerih posledice pa moramo »požreti« spet starejši.

Franc VRTAČIČ — mazalec PS — če bi vam dali na izbiro naslednje življenjske smotre: zdravje, bogastvo, ljubezen in zaupanje, sreča v zakonu, srečna izbira poklica, duševna uravnovešenost — po kakšnem vrstnem redu bi izbirali in zakaj tako?

Zdi se mi in prepričan sem, da si vsak človek želi to, kar je najvažnejše in najbogatejše — zdravje. Če smo polni zdravja in življenjske moči, potem pač lahko

Franc Vrtičič, mazalec stroja I pravi: Kdor dobro maže, dobro vozi

računamo na bodočnost, na srečo, na izbiro poklica, na zaupanje do drugih ljudi in obratno, skratka na srečno življenjsko pot.

Na vprašanje o sreči v zakonu je malo težje odgovoriti, ker o tem še nisem razmišljal. Sodim pa, da bo tudi ta prišla ob pravem času, obenem s srečo in zdravjem.

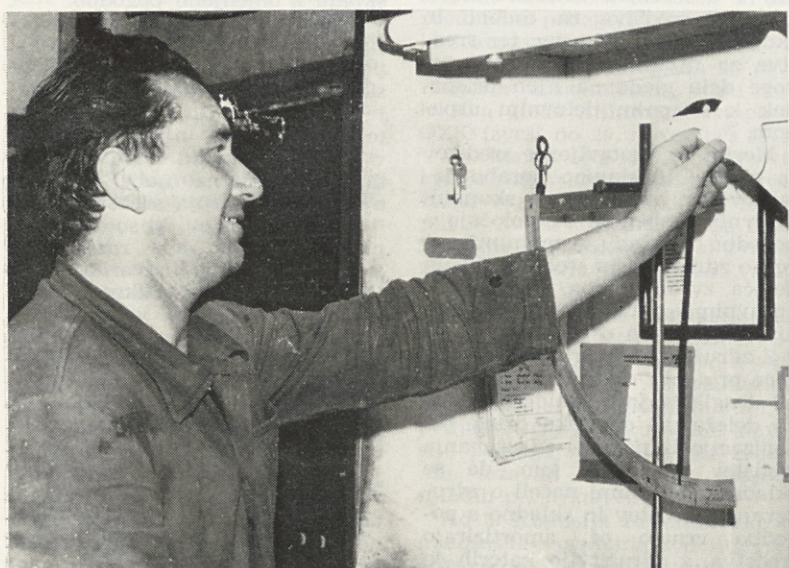
Človekova usoda je pač taka, da se da marsikaj napraviti, če je prisotno zdravje in razumevanje med ljudmi, zlasti pa zaupanje do sodelavca in do svojega življenjskega spremljevalca.

ZAHVALA

VEVČE, DECEMBER — Pravih besed menda ne bom našla, da bi se zahvalila vsem tovarišicam in tovarišem iz vseh oddelkov uprave, elektrodelaavnice in posebej iz oddelka ročne dodelave papirja. Prisrčna hvala za vse tople besede in lepa darila ob slovesu oz. odhodu v pokoj. Vse bom ohranila kot drag spomin na kolektiv, ki zna biti tako tovariško naklonjen. S tem mi je bilo omogočeno, da slovo ni bilo tako boleče in grenko. Ne zato, ker ne bi šla rada v pokoj, pač pa zato, ker bom odlej pogrešala tudi tovarištvo, ki sem ga bila deležna med kolektivom. Globoko v svoji notranjosti nisem prepričana, da sem toliko pozornost res zaslužila. Še enkrat iskrena hvala.

Ob tej priliki želim vsem sodelavcem in celotnemu kolektivu zadovoljno in uspeha polno novo leto 1973.

Julka Vehabovič

Adolf Žibert

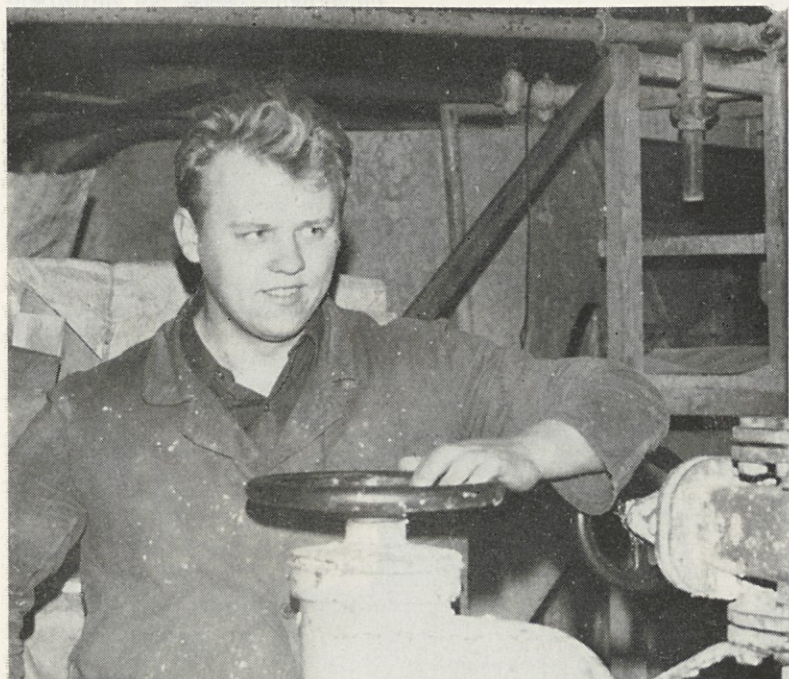
sem, ker je bilo v tem letu precej zastojev, bodisi zaradi mehanskih vzrokov ali pa izpadov električne energije. Procent izmeta je bil velik. Največ zaradi pomanjkanja ustreznih surovin, okvar na strojnih elementih, včasih pa tudi zaradi nezadostne pazljivosti pri izdelavi papirja. Tudi v nadaljnji obdelavi gre prenekateri tona v izmet, pa vendar ni izmet. Dobro pa je nekaj. Odkar obstaja programski center, so naročila mnogo večja, kar zelo dobro vpliva na potek proizvodnje. Torej sem kljub vsemu mnenja, da je bilo delo pri I. papirnem stroju to leto še kar uspešno.

Na drugo vprašanje bi pa rekel takole: V prvi vrsti je treba delavce stimulirati tako, da ne bodo zapuščali tovarne. Osebni dohodki morajo biti primerni glede na izmensko delo. Vem za osebne dohodke delavcev v drugih podjetjih. Dodatek na stalnost še tudi

domu enega od njih. Zadnji dve leti sem »silvestroval« v kasarni makedonske Bitole. No, tudi tam je bilo prijetno. Nabavili smo si nekaj specialitet in dobre kapljice. Ker je bilo dosti Slovencev, smo malo zapeli, s kolegi iz južnih republik pa tudi zaplesali kolo.

Za letos se še nisem odločil. Verjetno pa bo podobno kot druge leta. Ustanovili si bomo družbo doma, ali pa malo zavil k »Micki.«

Niko FLERIN — papirničar: Službo sem nastopil še zelo mlad. Niti 18 let mi ni bilo takoj po končani papirniški šoli. Začel sem izmensko delati pri stroju. Zaradi neizkušenosti je bil začetek bolj neprijeten kot težak. Vsak dan sem se srečaval z novostmi pri papirnem stroju, ki pa sem jih s pomočjo starejših, izkušenih delavcev, prebrodil in tako premagal začetno krizo. V svoji delovni skupini sem najmlajši. S spoštova-

Franc Trtnik

Uresničevanje ustavnih dopolnil

(Nadaljevanje s 1. strani)

vanja teh organizacij pridobivajo dohodek ter upravljajo zadeve in sredstva družbene reprodukcije ter odločajo o dohodku, ki ga kot del skupnega družbenega dohodka ustvarijo v različnih oblikah združenega dela in združevanja sredstev.

Dohodek, ki ga ustvarijo v katerikoli obliki združenega dela in združevanja sredstev, pripada v celoti temeljnim organizacijam združenega dela.

Od dohodka, ki ga temeljne organizacije združenega dela skupaj ustvarijo z združevanjem in poslovnim sodelovanjem, pripada vsaki teh organizacij del, ki ustreza njenemu prispevku pri njegovem ustvarjanju in je sestavni del dohodka, ki ga temeljna organizacija združenega dela ustvari s svojim celotnim poslovanjem in o katerem delavci v njej neposredno odločajo na podlagi svojega dela.

Skupen dohodek ustvarjen v temeljni organizaciji združenega dela, je materialna podlaga delavčeve pravice, da odloča o svojih delovnih pogojih in o delitvi dohodka ter pridobiva osebni dohodek v skladu z načelom delitve po delu in s povečanjem produktivnosti njegovega skupnega družbenega dela.

2. Temeljna organizacija združenega dela je temeljna oblika združenega dela, v kateri delavci na podlagi svojega dela neposredno in enakopravno urejajo medsebojna razmerja pri delu, upravljajo zadeve in sredstva družbene reprodukcije, odločajo o dohodku in drugih vprašanjih svojega družbeno-ekonomskega položaja.

Vsak del delovne organizacije (podjetja, zavodi ipd.), ki pomeni delovno celoto, v kateri se uspeh skupnega dela delavcev lahko potrdi kot vrednost na trgu ali delovni organizaciji in je lahko na tej podlagi samostojno izražen, imajo delavci pravico organizirati kot temeljno organizacijo združenega dela.

Delavci temeljne organizacije združenega dela v sestavi delovne organizacije imajo pravico svojo temeljno organizacijo združenega dela izločiti in jo konstituirati kot samostojno organizacijo na način, ki ga določa zakon.

Z organiziranjem temeljne organizacije združenega dela v sestavi delovne organizacije ali z njeno izločitvijo iz sestave delovne organizacije se ne smejo kršiti pravice delovnih ljudi v drugih delih omenjene organizacije niti interesi in pravice te organizacije kot celote, ki izhajajo iz medsebojne odvisnosti pri delu ali iz skupnega dela z združenimi sredstvi in ne enostransko spreminjati medsebojne obveznosti.

3. Dogodek razporejajo delavci v temeljni organizaciji združenega dela za svoje osebne in skupne potrebe ter za razrešitev materialne osnove združenega dela in dvig njihove delovne sposobnosti. Od dohodka kot uspeha njihovega skupnega dela v organizaciji in skupnega družbenega dela, ki ga ustvarijo na trgu in v vseh medsebojnih odnosih in zvezah v različnih oblikah delovnega sodelovanja in skupnega poslovanja, pripada delavcem za zadovoljevanje njihovih osebnih in skupnih potreb del v sorazmerju z njihovim delom in s prispevkom k uspehu in razvoju organizacije, ki so ga dali s svojim delom.

Vsakemu delavcu v organizaciji združenega dela gre v skladu z načelom delitve po delu osebni dohodek, ki je sorazmeren uspehom njegovega dela in njegovemu osebnemu prispevku k uspehu in razvoju organizacije, ki so ga dali s svojim delom sedanjim in minulim delom v njej.

Delovni uspeh in osebni prispevek delavcev k uspehu in razvoju organizacije združenega dela sta, poleg drugih osnov in meril, določenih po načelih vzajemnosti in solidarnosti, osnova in merilo tudi pri odločanju o uporabi sredstev, izločenih v organizacijah združenega dela za njihove skupne potrebe.

4. Delavci v temeljni organizaciji združenega dela določajo osnove in merila za razporeditev dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke v skladu z osnovami in merili, ki jih določajo samoupravni sporazumi in družbeni dogovori.

Če se delavci ne ravna po osnovah in merilih, ki jih določajo samoupravni sporazumi ali družbeni dogovori, oziroma če takšnih sporazumov ali dogovorov ni, z razporeditvijo oziroma delitvijo pa se krši načelo delitve po delu ali normalen potek družbene reprodukcije, se lahko z zakonom določijo ukrepi, s katerimi se zagotovi osebni dohodek omenjenim sporazumom ali dogovorom, oziroma ukrepi, s katerimi se zagotavlja enakopravnost delavcev pri uporabi načela delitve po delu.

5. Vsakemu delavcu v združenem delu z družbenimi sredstvi je zagotovljeno, da uresniči s svojim delom vsaj tolikšen osebni dohodek in vsaj toliko drugih pravic, da sta zagotovljeni njegova socialna varnost in stabilnost. Višina osebnega dohodka in obseg teh pravic ter način njihovega uresničevanja se določijo s samoupravnim sporazumom oziroma družbenim dogovorom ali z zakonom odvisno od splošne stopnje produktivnosti skupnega družbenega dela in od splošnih razmer okolja, v katerem delavec dela in živi.

6. S svobodno menjavo svojega dela z delom delavcev v organizacijah na področju izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in drugih družbenih dejavnosti kot delu enotnega procesa družbenega dela zagotavljajo delovni ljudje svoje osebne in skupne potrebe na teh področjih. S takšnimi odnosi se zagotavlja delavcem v omenjenih dejavnostih enak družbeno-ekonomski položaj, kot ga imajo delavci v drugih organizacijah združenega dela.

Delavci v organizacijah združenega dela družbenih dejavnosti in uporabniki njihovih storitev ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti in določajo s samoupravnimi sporazumi in pogodbami medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Samoupravne interesne skupnosti lahko ustanavljajo delovni ljudje kot uporabniki tudi za zadovoljevanje določenih osebnih in skupnih potreb in za uresničevanje svojih interesov na podlagi vzajemnosti in solidarnosti, pri čemer določajo na samoupravnih podlagi svoje skupine in posamične obveznosti do omenjenih skupnosti ter svoje skupne in posamične pravice, ki jih v njih uresničujejo.

Zakon lahko določa obvezno ustanavljanje interesnih skupnosti, načela za njihovo organizacijo in za medsebojna razmerja delavcev zainteresiranih področij dela ter obvezno plačevanje prispevka interesnim skupnostim za financiranje njihove dejavnosti po načelih solidarnosti in sorazmernosti prispevka z osebnimi dohodki delavcev oziroma ekonomsko močjo drugih zavezancev.

7. Sredstva, ki jih delavci v temeljni organizaciji združenega dela razporedijo za razširitev materialne osnove dela, so kot del skupnih sredstev družbene reprodukcije namenjena za razširitev materialne osnove dela v njej in v družbi kot celoti v skladu z njihovim interesom, da jih uporabljajo v njej ali da jih združujejo s sredstvi drugih organizacij za skupno delo in poslovanje.

Z zakonom se lahko skladno z ustavo oziroma pokrajinskim ustavnim zakonom začasno omeji razpolaganje z delom sredstev družbene reprodukcije ali naloži obvezno združevanje dela omenjenih sredstev za financiranje določenih nujnih potreb družbene reprodukcije.

8. Organizacije združenega dela so v okviru samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, družbeno-politične skupnosti pa v okviru svojih z ustavo določenih pravic in dolžnosti dolžni, da v

skladu z načelom vzajemnosti in solidarnosti poskrbeti za ekonomsko in drugo pomoč organizacijam združenega dela, ki zaidejo v izredne ekonomske težave, in nastopiti z ukrepi za njihovo sanacijo, kadar je to v družbenem interesu.

Organizacije združenega dela zagotavljajo same ali v okviru samoupravnih sporazumov po načelih vzajemnosti ali solidarnosti sredstva za zaposlovanje, prekvalifikacije in uresničevanje drugih pridobljenih pravic delavcev, kadar zaradi tehnoloških ali ekonomskih razlogov njihovo delo v organizaciji ni več potrebno.

Zakon lahko nalaga organizacijam združenega dela določene materialne obveznosti za ustvarjanje skupnih sredstev, da se izpolnijo naloge iz prejšnjih odstavkov.

9. Za zadovoljevanje z ustavo oz. z pokrajinskim ustavnim zakonom določenih splošnih družbenih potreb, ki jih uresničujejo v družbeno-političnih skupnostih, plačujejo delavci dohodka temeljne organizacije združenega dela ali iz svojih osebnih dohodkov na podlagi zakona določene davke za te potrebe.

Obveznosti delavcev in organizacij združenega dela do družbeno-političnih skupnosti se določajo odvisno od sposobnosti gospodarstva, da v skladu z doseženo stopnjo produktivnosti skupnega družbenega dela in s potrebami materialnega in družbenega razvoja, ki ustrezajo možnostim gospodarstva in dolgoročnim interesom razvoja produktivskih sil družbe, zagotovi zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delavskih ljudi in potreb razširjene reprodukcije, ter odvisno od sposobnosti reorganizacije združenega dela, da v skladu s splošnimi obveznostmi gospodarstva ter z uspehi dela in doseženim uspehom zagotovi delavcem po ustavi določene pravice.

To načelo se uporablja tudi v vseh drugih primerih, kadar družbeno-politične skupnosti v okviru svojih, v ustavi oz. v pokojinskem ustavnem zakonu določenih pravic in dolžnosti s svojimi akti začasno omejujejo razpolaganje s sredstvi, ki jih upravljajo organizacije združenega dela, ali jim naložijo, da jih morajo združiti.

10. Zoper organizacijo združenega dela, ki ne izpolnjuje svojih z zakonom določenih obveznosti, ali ki s svojim poslovanjem hujše škodoje družbene interese, ali je v njej bistveno skaljeno uresničevanje samoupravnih pravic delavcev, se sme ob pogojih in po postopku, kot to določa zakon, nastopiti s posebnimi, v zakonu določenimi začasnimi ukrepi.

11. S tem amandmajem so nadomeščene določbe 11. in 12. čl. tretjega odstavka 1. člena in drugega odstavka 18. člena ustave SFRJ.

AMANDMA XXII.

1. Svoje delo in sredstva družbene reprodukcije v osnovnih organizacijah združenega dela delavci prosto združujejo v podjetjih, zavodih in drugih delovnih organizacijah ali drugih oblikah združenega dela. Vštevši tiste, ki opravljajo kreditne in bančne ter zavarovalne posle, da povečajo dohodek v osnovni organizaciji združenega dela, zboljšajo lastno in skupno delo in razvijajo lastno in skupno poslovanje ter dvignejo produktivnost skupnega družbenega dela.

Medsebojna razmerja v teh organizacijah urejajo delavci s samoupravnim sporazumom o združevanju na podlagi enakopravnosti zagotavljanja v vseh teh razmerjih neotuljivo pravico delavca, da na podlagi svojega dela upravlja zadeve in sredstva družbene reprodukcije ter odloča o dohodku, ki ga ustvari temeljna organizacija združenega dela v kateri dela.

Statut in drugi splošni akti organizacije, v kateri so združene temeljne organizacije združenega

dela, ne smejo biti v nasprotju z samoupravnim sporazumom o združevanju.

Temeljne in druge organizacije združenega dela so nosilci pravic in obveznosti, ki jim pripadajo po ustavi, zakonu in samoupravnem sporazumu o združevanju.

2. Dohodek, ki ga temeljne organizacije združenega dela z združevanjem dela in sredstev ter s poslovnim sodelovanjem z drugimi organizacijami skupaj ustvarijo v obliki obresti od kredita ali v kakšni drugi obliki, je sestavni del njihovega dohodka, ki ga ustvarijo s svojim celotnim poslovanjem in jim pripada sorazmerno z njihovim prispevkom k ustvarjanju omenjenega dohodka.

3. Organizaciji združenega dela, ki uporablja pri svojem poslovanju združena sredstva drugih organizacij združenega dela, ki imajo po tem naslovu pravico do deleža v njenem dohodku, morajo biti v doseženem dohodku zagotovljena sredstva za osebno in skupno porabo delavcev ter sredstva za razširitev materialne osnove dela glede na njen prispevek k skupnim delovnim uspehom.

Merila za ugotavljanje sredstev za osebno in skupno porabo delavcev ter prispevka k skupnim delovnim uspehom se določajo s pogodbo v skladu z enotnimi načeli o združevanju sredstev, ki jih določa zvezni zakon, in s samoupravnimi sporazumi ter družbenim dogovorom o teh merilih.

Z združevanjem sredstev ni mogoče pridobiti nobenih lastninskih ali drugih trajnih pravic. Pravica do deleža pri dohodku druge organizacije iz naslova združevanja sredstev ugasne s tem, da se skladno z enotnimi načeli o združevanju sredstev in skladno s pogodbo vrnejo oz. amortizirajo sredstva, z združitvijo katerih je bila ta pravica pridobljena. Druge vzajemne pravice in obveznosti iz naslova združevanja sredstev se uresničujejo v skladu s pogodbo.

4. Organizacije združenega dela smejo vlagati sredstva družbene reprodukcije v tujini in uporabljati sredstva tujih oseb ob pogojih in mejah, ki jih določa zvezni zakon.

Pravic tuje osebe do sredstev, ki jih vlaga v organizacijo združenega dela v državi, ni mogoče po sklenitvi pogodbe zmanjšati z zakonom ali drugim aktom.

5. Da razširijo materialno osnovo dela, lahko organizacije združenega dela zbirajo denarna sredstva občanov in jim poleg vračila teh sredstev zagotovijo tudi nadomestilo za vložena sredstva v obliki obresti ali še drugih obveznosti.

6. Medsebojna kreditna razmerja organizacij združenega dela in njihova razmerja z drugimi osebami v okviru kreditnega sistema se urejajo skladno z enotnimi načeli, ki jih določa zvezni zakon.

S pogodbami o medsebojnih kreditnih razmerjih med organizacijami združenega dela in o nji-

hovich razmerjih z drugimi osebami v okviru kreditnega sistema ni mogoče izven meja obveznosti, ki jih določa zakon glede pogojev in vračanja kreditov, določati še drugih obveznosti, s katerimi bi bile omejene v ustavi določene pravice delavcev.

7. Da bi uresničile skupne interese pri zagotavljanju denarnih sredstev za opravljanje in širjenje svoje dejavnosti, lahko organizacije združenega dela, interesne skupnosti in družbeno-politične skupnosti s pogodbo ustanavljajo banke kot posebne organizacije združenega dela, interesne kreditnih in drugih bančnih poslov.

Organizacije združenega dela, interesne skupnosti in družbeno-politične skupnosti ter druge družbeno-pravne osebe, ki združijo svoja sredstva v banki, upravljajo njene posle v skladu s pogodbo o njeni ustanovitvi in z njenim statutom, ki se sprejme v skladu z omenjeno pogodbo.

Sredstva, ki jih ustvari s svojim poslovanjem, razdeli banka, po izločitvi dela za osebne in skupne potrebe delavcev, ki delajo v njej, in za izboljšanje materialne osnove njihovega dela. v skladu s svojim statutom med družbene pravne osebe, ki so v njej združile svoja sredstva.

Iz dela sredstev, ki so združena pri njej in iz dela razdeljenih sredstev, ki jih je ustvarila s svojim poslovanjem, oblikuje banka rezervni sklad.

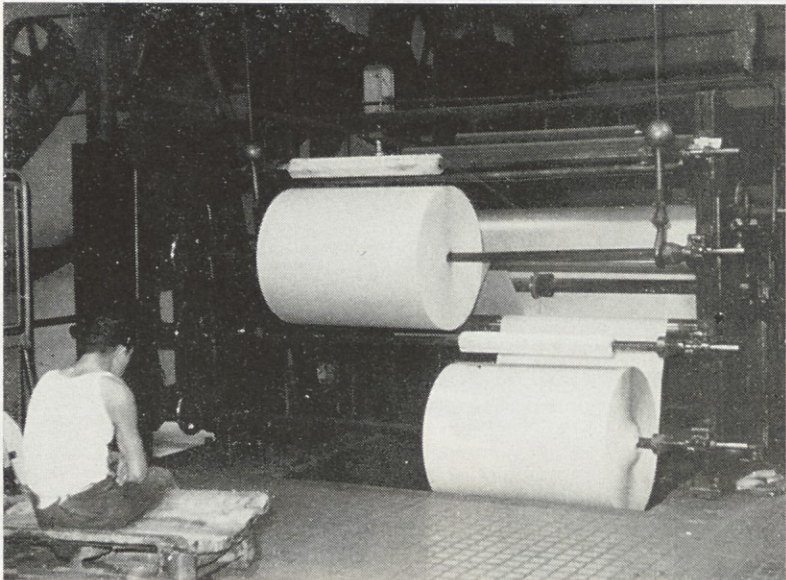
Sredstva, ki se razdelijo iz dohodka banke, smejo biti obdavčena le kot dohodek oseb na katere so bila razporejena, in le po predpisih in v prid družbeno-politične skupnosti, kateri se plačuje davek od njihovega dohodka.

Poslovanje bank, ki se nanaša na zbiranje hranilnih vlog občanov, pravice in obveznosti bank v zvezi s tem poslovanjem ter pravice občanov, da pridobijo iz naslova svojih hranilnih vlog poleg dogovorjenih obresti še druge pravice, ureja zakon skladno z enotnimi načeli kreditnega sistema.

8. Organizacije združenega dela, interesne skupnosti, družbenopolitične skupnosti in druge družbenopravne osebe, ki svoja sredstva združujejo v zavarovalnih in drugih denarnih organizacijah, imajo glede upravljanja omenjenih organizacij glede delitve načeloma enake pravice, kot jih imajo družbene pravne osebe, ki svoja sredstva združujejo v banki.

Pravice občanov zavarovancev do udeležbe pri upravljanju in druge njihove pravice določa statut skladno z zakonom.

Organizacije združenega dela, interesne skupnosti, družbenopolitične skupnosti in druge družbenopravne osebe imajo v organizacijah združenega dela, ki se poleg drugih dejavnosti ukvarjajo tudi z bančnim ali podobnim poslovanjem, da pridobivajo dohodek, načeloma enake pravice kot družbenopravne osebe, ki združujejo sredstva v banki, in sicer v delu, (Nadaljevanje na 5. strani)

Papirni stroj II obratuje od 1932. leta dalje

O delu komisij sekretariata OZK

VEVČE, DECEMBER — Prvi sestanek članov komisije za kadrovska in mladinska vprašanja in komisije za koordinacijo dela z društvom Ljudske tehnike je sklical in vodil sekretar organizacije ZK, tov. Jože Žibert.

Potekal je po predlaganem dnevnem redu:

- imenovanje vodij komisij
- kratkoročni program dela komisij.

Na predlog in pristanek prisotnih sta bila imenovana za predsednika komisije za kadrovska in mladinska vprašanja tov. Andrej Pirkmaier, za predsednika komisije za koordinacijo dela z društvom Ljudske tehnike pa tov. Ljubo Zabukovec. V primeru daljše odsotnosti predsednika komisije bi imenovali iz vrst članov komisije, sporazumno s sekretarjem OZK, namestnika. Komisija za koordinacijo dela z društvom Ljudske tehnike, sodeluje z vodstvom Ljudske tehnike pri reševanju premostitvenih težav tehničnega značaja, ki se vsakodnevno porajajo pri delu društva.

Komisija za kadrovska in mladinska vprašanja pa deluje po naslednjem sistemu, ki je bil oblikovan na podlagi predloga in razprave:

1. Problematika kadrovanja v Zvezo komunistov
2. Oživitve organizirane dejavnosti mladih v podjetju
3. Sodelovanje z vodstvom podjetja (kadrovska služba, kadrovska komisija)

Ad 1. Za pravilno kadrovske politike organizacije ZK so permanentno zadolženi:

- a) vsi člani kadrovske komisije
- b) vsi člani sekretariata in sekretar OZK
- c) vsi komunisti in na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih
- d) člani organizacije ZK.

Končne dogovore o sprejemu pa obravnava kadrovska komisija, ki daje organizaciji pismene pred-

loge za sprejem v članstvo. Glede sestave programa — poslovnika kadrovske komisije smo se strinjali, da upoštevamo že sprejete napotke in sklepe:

1. PROGRAM OZK — predvsem poglavja: kadrovanje in mladi; vprašanje idejnosti in avantgardne vloge ZK.
2. SKLEPI 2. in 3. sestanka OZK; predvsem tiste, katerih vsebina se nanaša na kadrovske politiko ZK in nasploh.
3. SKLEPI 4. seje sekretariata OZK, kjer smo obravnavali izključno kadrovske problematiko.
4. PISMO tov. Tita — vsebinski prispevek pisma glede na problematiko idejnosti, kadrovanja in vloge ZK v sedanjih pogojih delovanja.

Vse te sklepe in napotke je treba vnesti v PROGRAM — poslovnika kadrovske komisije in jih predhodno prilagoditi novi politiki kadrovanja v ZK.

Sprejet je bil sklep, da se prvi razgovor z nekaterimi člani kolektiva glede njihovega vstopa v OZK izvrši do 20. novembra 1972.

Do konca leta 1972 pripraviti krajše razgovore s člani kolektiva, ki so v preteklem obdobju izstopili iz Zveze komunistov, pa imajo glede na dosedanje aktivnost pogoje in željo za ponovni vstop v članstvo OZK.

Ad 2. Kadrovske komisije so zadolžni, da skliče do sredine novembra 1972. leta razgovor z grupo mladih, glede problematike organizirane aktivnosti mladih v podjetju. Člani kadrovske komisije pomagajo mladim pri začetnih težavah delavoljni skupini mladih pri njihovem delu.

Ad 3. Komisija za kadrovska in mladinska vprašanja sodeluje pri obravnavi in reševanju vsakodnevne problematike kadrovske narave v medsebojnem smislu s kadrovske službe podjetja in kadrovske komisije imenovano pri delavskem svetu podjetja. J. M.

Sprehod z objektivom po strehah objektov

S seje delavskega sveta podjetja

MEDVODE, DECEMBER — Delavski svet podjetja je na svoji redni seji 13. 12. 1972 obravnaval naslednja vprašanja:

- Vključitev oddelka pinotan v obračun točke,
- ukrepe za zmanjšanje bolniških izostankov,
- nove predpise o nelikvidnosti in njihov vpliv na podjetje,
- informacijo o primerjalnih rezultatih poslovanja nekaterih podjetij celulozno-papirne industrije in gospodarstva v občini Ljubljana-Siška,
- stališče in sklepe občinske skupščine Ljubljana-Siška v zvezi z gospodarstvom v občini,
- oceno rezultatov poslovanja za leto 1972,
- predloge o dodelitvi stanovanjskih kreditov in ostala stanovanjska vprašanja.

Glede na to, da obrat pinotan že obratuje s polno kapaciteto, je DS sklenil, da se izdajo ceniki za enoto proizvoda pinotan. Na predlog poslovnega odbora in odbora za medsebojna razmerja je DS sprejel naslednji sistem:

Cenik za enoto proizvoda »pinotan« naj se vključi pri izračunu točke za posamezni mesec. Ločeno naj se izračuna mesečno vrednost točke za enoto proizvoda »celuloza« in ločeno za enoto proizvoda »pinotan« s tem, da se na tej osnovi izračuna ponderirano vrednost točke za obe enoti, ki naj velja za obračun osebnih dohodkov za celotno podjetje.

Že na 3. redni seji, o čemer smo že poročali, je delavski svet sprejel nekatere ukrepe za zmanjšanje bolniških izostankov. Po pooblastilu delavskega sveta je direktor podjetja imenoval tudi posebno komisijo za laično kontrolo bolnikov na domu. V komisiji so: Buh Vladimir, Holozan ing. Anton, Hočevar Franc, Korbič Jože, Lejko Jože, Lutovac Vukašin, Lunar Franc, Mlakar ing. Franc, Požnen ing. Riko in Rozman Andrej.

Poleg dosedanjih ukrepov, pa je delavski svet na zadnji seji razpravljal še o novih ukrepih za zmanjšanje bolniških izostankov, neupravičenih izostankov in drugih primerov kršenja delovne discipline. Delavski svet je sklenil, da se uvedejo posebni dodatki za neizostajanje in za delovno disciplino. Pred uvedbo teh dodatkov pa se mora izdelati ustrezen pravilnik z izdelanimi kriteriji o upravičenosti oziroma neupravičenosti 1972.

Pri obravnavi novih predpisov, ki bodo pričeli veljati po novem letu in so namenjeni odpravi nelikvidnosti, je delavski svet ugotovil, da ima tudi naše podjetje precej terjatev do kupcev, ki bodo 31. 12. stare nad 90 dni. Med temi kupci pa niso samo kupci pinotana, temveč tudi kupci celuloze. Zato je potrebno podvzeti vse ukrepe, da se take terjatve zmanjšajo na minimum.

Delavski svet se je strinjal s stališčem, da je treba glede na nove predpise vsakega kupca posebej obravnavati in ugotoviti, kateri kupci so do take mere kritični, da se jim ustavi dobave.

Za člane delavskega sveta je pripravila analitska služba kratko informacijo o poslovnih rezultatih slovenske in jugoslovanske papirne industrije in nekaterih podjetij v občini Ljubljana-Siška za obdobje januar—september.

Poleg navedenega so bila članom delavskega sveta posredovana stališča in sklepi Skupščine Ljubljana-Siška v zvezi z gospodarstvom v času od I.—IX. 1972.

Strokovne službe podjetja so izdelale oceno rezultatov poslovanja za leto 1972. Po oceni bodo finančni rezultati poslovanja za leto 1972 slabši kot so bili doseženi v letu 1971. Za leto 1971 smo dosegli 2.788.561 din dobička, za leto 1972 pa se ocenjuje na 2.511.641 din dobička. Čeprav so se cene našim proizvodom ob koncu leta spremenile, pa so cene surovin močno narasle, povečali pa so se tudi drugi stroški.

Delavski svet je individualnim graditeljem stanovanjskih hiš dodelil dolgoročno posojilo. Dvaindvajset prosilec je bilo odobrenih 34 milijonov starih din posojila za individualno gradnjo, en prosilec pa je dobil 3 milijone posojila za nakup stanovanja in sicer v obliki združenega varčevanja.

Delavski svet je na podlagi stališča osnovne organizacije ZK ponovno obravnaval vprašanje prodaje stanovanja ing. Primožič Janezu ter razveljavil sklep o prodaji 3-sobnega stanovanja, ki je bil sprejet na 2. redni seji dne 3. 10. 1972.

Delavski svet je v zvezi z zvišanjem življenjskih stroškov sklenil, da se vsakemu članu kolektiva izplača poseben dodatek v znesku 300,00 din na račun zvišanja življenjskih stroškov za letenost do tega dodatka.

Sklepi samoupravnih organov

KOLIČEVO, DECEMBRA — Delavski svet je na 31. seji po dolgi razpravi sprejel analitično oceno delovnih mest, dopustil pa je možnost korektur vendar le na podlagi utemeljenih pritožb.

Delavski svet je sprejel še naslednje sklepe:

Prične se postopek za ustanovitev interne trgovine, kjer naj bi prodajali naše artikle na drobno. Stroški adaptacije so upoštevani v novih investicijah za leto 1973. Priprave za odprtje trgovine morajo biti končane do 1. 1. 1973.

Komisija, katere naloga je uskladiti interne samoupravne akte podjetja z ustavnimi amandmaji, naj do 31. 12. 1972 opravi tisto, kar je mogoče. Delo komisije pa je otežkočeno, ker so trije glavni zakoni (temeljni zakon o podjetjih, temeljni zakon o delovnih razmerjih in temeljni zakon o volitvah delavskih svetov in organov upravljanja) skoraj v celoti neveljavni.

Odpove se pogodba o najemu prostorov in opreme za opravljanje gostinske dejavnosti med Papirnico Količevo in Perić Nedom, v posloplju sedanje gostilne Nedo pa naj se uredi interna menza.

Tov. Jožetu Topolovcu se podeli denarna nagrada v znesku 750,00 din, ker je ob kraji papirja vztrajal pri svojem delu in ni sprejel podkupnine.

Tov. Petru Urbanija pa se podeli denarna nagrada v višini 500,00 din, ker je ob požaru v pleskarski delavnici mobiliziral vse sile za preprečitev katastrofe. Ostalim udeležencem pri gašenju požara pa se izreče javna pohvala.

Za delovno mesto vodje elektro vzdrževanja se določi osnova 74 točk na uro.

Člani delavskega sveta so bili tudi seznanjeni s spremembo zazidalnega načrta območja Papirnice Količevo.

Poslovni odbor je na svoji 53. seji obravnaval pismo predsednika Zveze komunistov Jugoslavije tov. Tita in Izvršnega biroja predsedstva ZKJ in o nalogah Zveze komunistov v tovarni. Na tej seji je bil sprejet tudi operativni plan za december 1972, potrjene pa so bile izvršene nadure v novembru in plan nadur za december 1972. GM

Uresničevanje ustavnih dopolnil

(Nadaljevanje s 4. strani)

ki se nanaša na omenjeno poslovanje.

Ustanavljanje in poslovanje organizacij združenega dela, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitev, se urejata skladno z načeli združenega dela in samoupravljanja, medsebojnega vpliva na poslovno politiko v okviru njihovega sodelovanja s proizvajalnimi in drugimi organizacijami, skupnega prevzemanja rizika in skupne odgovornosti za razširjanje materialne osnove in povečanje produktivnosti dela v produkciji in blagovnem prometu ter ustreznega deleža v dohodku, ustvarjenem s tem sodelovanjem.

9. S tem amandmajem so nadomeščene določbe četrtega odstavka 19. člena ter četrtega in petega odstavka 29. člena ustave SFRJ.

AMANDMA XXIII.

1. S samoupravnim sporazumom usklajujejo delavci temeljnih in drugih organizacij združenega dela in interesne skupnosti medsebojne interese pri družbeni delitvi dela in družbeni reprodukciji, določajo osnove in merila, po katerih usklajujejo svoje posebne interese s skupnimi interesi, in določajo medsebojne pravice in odgovornosti ter ukrepe za njihovo uresničevanje.

Samoupravni sporazum zavezuje organizacijo združenega dela in interesno skupnost, ki ga sklene ali mu pristopita.

Temeljne in druge organizacije združenega dela ter interesne skupnosti, ki menijo, da so s samoupravnim sporazumom drugih organizacij združenega dela prizadeji njihovi interesi, laiko sprožijo postopek za ponovni preizkus samoupravnega sporazuma na način, ki ga določa zakon.

2. Z družbenim dogovorom organizacije združenega dela in njihove splošne asociacije, interesne skupnosti, sindikati in druge družbeno-politične organizacije ter druge samoupravne in družbene organizacije zagotavljajo in uresničujejo samoupravno usklajevanje in urejanje družbeno-ekonomskih in drugih odnosov, ki so skupnega ali splošnega pomena.

Družbeni dogovor zavezuje organizacije in skupnosti, ki ga sprejmejo.

V okviru svojih pravic in dolžnosti lahko družbeno-politične skupnosti z zakonom ali drugim splošnim aktom določijo, da je družbeni dogovor splošno obvezen.

3. Postopek pri sklepanju in izvajanju samoupravnega sporazuma in družbenega dogovora temelji na načelih javnosti in enakopravnosti udeležencev sporazumevanja in dogovarjanja.

Samoupravni sporazum in družbeni dogovor določata ukrepe za njuno izvajanje ter materialno in družbeno odgovornost udeležencev sporazumevanja in dogovarjanja.

Kdor je prečital ustavno dopolnilo, je videl, da so sedanje spremembe od ustanovitve delavskih svetov resnično napravile največji korak v demokratizaciji naše družbe in graditvi našega samoupravnega socializma.

Ce ob koncu ponovim uvodno misel, bo uresničevanje samoupravnih dopolnil v praksi doseženo le tako, če jih bomo sami znali uresničevati.

Milan Deisinger

Dopisujte v „Naše delo“

Občni zbor osnovne organizacije sindikata Tovarne celuloze Medvode

MEDVODE, NOVEMBRA — Dne 15. 11. 1972 je potekal občni zbor OOS, ki je bil hkrati zbor delovnih ljudi, zato so bili vabljeni tudi nečlani sindikata, navzoč je bil tudi tajnik Mestnega odbora sindikata industrije Ljubljana tov. Ciril Horvat. Po izvolitvi delovnih organov in komisij, je delo občnega zbora oz. zbora delovnih ljudi vodil delovni predsednik tov. Niko Dimc.

Poročilo o delu IO v dveletni mandatni dobi in o bodočih nalogah je podal predsednik IO OOS Vukašin Lutovac.

Blagajniško poročilo oz. poročilo o materialnem poslovanju je podala blagajničarka Boža Curk.

Poročilo NO je podala tovarišica Breda Pleterski, poročilo komisije za šport in rekreacijo pri IO pa njen predsednik F. Hočevnar.

Po podanih oz. prebranih poročilih, ki so zajela vse bistvene stvari, s katerimi se je ukvarjal dosednji IO OOS in njegove komisije, je stekla razprava. Posebno pozornost so udeleženci razprave namenili stanovanjski problematiki in regresiranemu dopustovanju delavcev. To je tudi normalno, ker na teh dveh področjih so tudi največje pomanjkljivosti. Zbor je ugotovil, da je nujno spremeniti oz. dopolniti pravilnik o dodeljevanju stanovanj in stanovanjskih kreditov, da se omogoči tudi socialno šibkim delavcem z nižjimi osebnimi dohodki pridobitev stanovanja. Za boljše čase na področju dopustovanja je občni zbor menil, da bo poskrbela stalna komisija pri DS, komisija za rekreacijo.

Pričakujemo, da se bo komisija resno lotila dela in da ne bomo naslednje leto ugotavljali »objektivne« vzroke, da ni bilo nič storjenega. Precej kritičnih pripomb je bilo tudi na račun udeležbe na zboru. Kljub objektivnim vzrokom (izmensko delo) sledi ugotovitve, da udeležba ni bila zadovoljiva in da iz nekaterih oddelkov v proizvodnji in delavnic ni bilo navzočih, razen redkih izjem. Zelo čudno izzven, da se prav iz nekaterih od teh oddelkov slišijo precej kritične pripombe in nezadovoljstva o nekaterih vprašanjih, da bi pa te svoje pripombe povedali javno na takem zboru, ko je dana možnost, jih ni. Kritičnih pripomb je bilo tudi na delo kulturnega udejstvovanja, in da bi bilo treba več storiti, da se delo in možnosti na kulturnem področju izboljšajo v tovarni in v okviru Medvod kot kraja. V razpravi je sodeloval tudi tov. Horvat, poudaril je, da so bila poročila izčrpna in dobra, da je usmeritev sindikalne organizacije dobra, da pa je potrebno na področjih, kjer so po-

manjkljivosti, dosledno nastopati, stvari spreminjati in izboljševati.

Pod 7. točko dnevnega reda je zbor delovnih ljudi obravnaval referendum o združitvi skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov, ter samoupravni sporazum in odloke s področja stanovanjskega gospodarstva. Referenduma se je udeležilo 222 delavcev in glasovalo za 168, proti 39 in 15 neveljavnih listkov oziroma glasovalo je 71,08 % vseh zaposlenih.

Po uvodni obrazložitvi tov. Lejka in nekaterih pojasnil tov. Horvata je zbor sprejel s področja stanovanjskega gospodarstva sklepe. Po kritični razpravi in pmisslekih, da se ne bo s temi sredstvi oz. solidarnostnim skladom pravilno in racionalno ravnalo, bojazen, da se ta sredstva ne bi odtujila in še nekaterimi pripombami so sprejeti naslednji sklepi:

1. Smo za samoupravni sporazum o izločanju in namenjanju sredstev za stanovanjsko graditev, rekonstrukcijo in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu.

2. Za izločanje 6 % sredstev iz bruto osebnih dohodkov, namenjenih za stanovanjske gradnje.

3. Za ustanovitev enotnega solidarnostnega sklada v Ljubljani.

4. Predlog za razmerje delitev stanovanjskih sredstev (6 %)

— v solidarnostni sklad 25 %

— obvezno oročanje v banki 25 odstotkov

— samostojno razpolaganje v delovni organizaciji 50 %

5. Predlog — zbor vlagatelj.

Najmanj 90 članov zbora vlagatelj mora biti iz organizacij združenega dela, ki so podpisnice sporazuma.

Izvoljen je tudi nov izvršni odbor ter nadzorni odbor, ki se je konstituiral na svoji seji dne 20. 11. 1972.

IZVRŠNI ODBOR:

1. Ing. Uršič Anton — predsednik
2. Kopač Franc (kovin. del.) tajnik
3. Dušič Slavica namestnik tajnika
4. Močnik Ivanka blagajnik
5. Bohinc Anton športni referent
6. Veber Zdravko
7. Zver Štefan

NADZORNI ODBOR:

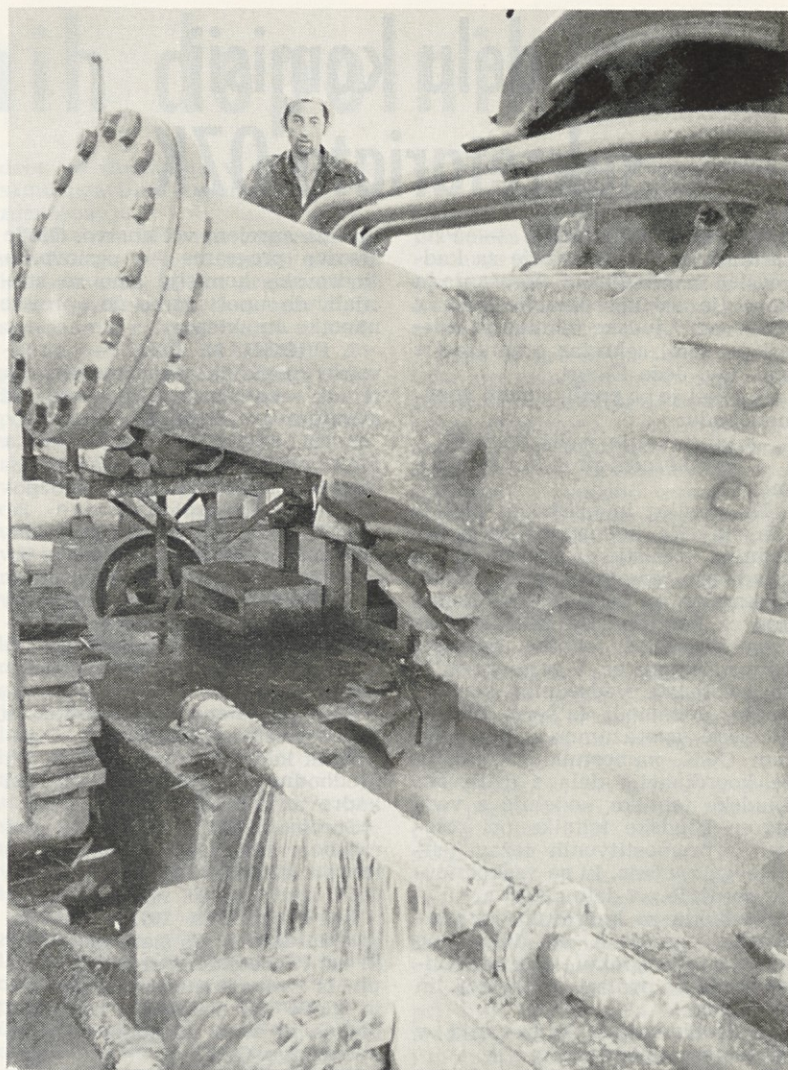
1. Glešič Milan — predsednik
2. Dimc Niko
3. Curk Boža

Sklepi občnega zbora: Občni zbor je sprejel in potrdil sklepe z razširjenega sestanka OOS in MO, ki je bil dne 10. 10. 1972 in so bili objavljeni v prejšnji številki »Našega dela« ter dodal samo še naslednji sklep:

1. Pregleda, dopolni in izboljša naj se pravilnik o delitvi stanovanj in stanovanjskih kreditov.

To je bil samo kratek pregled o poteku občnega zbora, zapisnik pa bo izobešen na oglasni deski in razdeljen po vseh oddelkih.

L. V.

Tudi lesovina vpliva na kvaliteto izdelkov, je poudaril brusilec Karol Rutar

Kaj po sprejetju analitične ocene delovnih mest

KOLIČEVO, DECEMBER — DS je na 31. seji sprejel AODM. V tej zvezi so bila sprejeta tudi stališča komisije in usklajevalne komisije za AODM. Stališča zelo zgoščeno zajemalo zelo pomembna opravila, ki jih moramo v podjetju izvršiti, da postavimo trdnjši temelj notranje ureditve in medsebojnih odnosov. Zato morda ne bo odveč nekoliko podrobnejša razlaga stališč.

1. AODM

Da v naprej odstranim nespo-razume, je potrebno še enkrat poudariti, da AODM ne ocenjuje posameznega delavca, njegovih strokovnih in delovnih sposobnosti, znanja, izkušenj, pripravnosti, količine in kakovosti dela, delovne dobe itn. (kar je vsekakor v neki meri zajeto v točkah »tarifnega pravilnika«, temveč skuša v razdelitvi dela, ki je določena z DM oceniti pod kakšnimi pogoji se morajo izvršiti določene naloge, kakšni napor so zato potrebni in določiti, kakšna znanja, sposobnosti in odgovornosti so potrebne za izvršitev normalne količine in kakovosti nalog. Tako dobimo rezultat izražen v točkah, ki predstavljajo vrednotenje DM in ima izključno namen primerjati DM med seboj. Če je bila do sedaj glavno merilo za ovrednotenje DM ocena kvalificiranosti dela (od nekvalificiranega do visoko kvalificiranega ter od nižje strokovnega

do visokostrokovnega dela) pa nam AODM nemalokrat dokazuje višjo vrednost nižje kvalificiranih DM zaradi težjih pogojev in večjih naporov dela, kot pa na nekaterih višje kvalificiranih DM.

Komisija in zavod, ki je oceno izdelal, se zavedajo, da ocena za nekatere DM ni povsem točna in pravilna, zato bo potrebno v dokazanih primerih izvršiti spremembe. Posebno vprašanje pa predstavljajo nezasedena DM in DM, ki so z njimi v organizacijski (hierarhični) zvezi. Ker je to predvsem organizacijsko vprašanje, je od njegove razrešitve odvisna njihova ocena.

Zaradi tekočih sprememb v tehnologiji, organizaciji itn. izhaja nujnost, da neka služba ali vsaj DM strokovno in tekoče spremlja vsa dogajanja, ki vplivajo na spremembe ocen DM ter jih posreduje v potrditev samoupravnim organom.

2. NOTRANJA ORGANIZACIJA

Ocena je napravljena za DM, ki jih določa Pravilnik o delitvi OD iz leta 1969 in novoustanovljena ter spremenjena DM na 20. seji DS januarja letos.

To je temelj naše notranje organizacije, ki ne ustreza več dejanskemu stanju. (Zato po mojem mnenju tudi toliko odpora, nerazumevanja in razburjanja v zvezi z oceno.)

Pred nami je naloga, da najprej določimo celovito notranjo organizacijo, ki mora zagotoviti uspešnejše opravljanje vseh potrebnih del v podjetju. Glavno breme te naloge bo ležalo na direktorju, vodilnih in vodstvenih delavcih, odveč pa ne bo, da pri tem sodelujemo vsi člani podjetja. (Pri tem bo potrebno skreniti iz univerzalnosti in hierarhije in preiti na sodobnejšo usmeritev notranje organizacije). Najverjetneje bodo nekatere spremembe notranje organizacije za sedanjí kadrovske sestav prezahtevne, zato bo potrebno napraviti načrt, kako v določenem času preiti na novo stanje.

Zaradi pomembnosti in zahtevnosti tega področja dela je nujno strokovno obravnavanje problematike preko ustrezne službe ali DM,

III. Pravilnik o delitvi OD

Nedvomno je bila povod za izdelavo ocene delitev OD. (Veljavni pravilnik precej neenotno obravnava DM). Komisiji ne vsiljujeta izdelavo novega pravilnika. v kolikor pa se samoupravni organi odločijo zanj, posebno, če naj temelji na AODM, je potrebno predhodno urediti notranjo organizacijo, določiti DM, vsa morebitna spremenjena DM pa oceniti po sprejetih kriterijih AO.

Za delitev OD posameznikom ne morejo služiti neposredne točke iz AODM, ker ne izražajo količine in kvalitete dela posameznika, delovno dobo, sposobnost opravljanja del na drugih DM, poučevanje vajencev itd., na drugi strani pa je posamezniku odšteti točke od kriterijev, ki jih ne izpolnjuje. (Posebej velja omeniti, da se na nekaterih DM ne opravlja vsa dela, kakor so navedena v opisih). Le tako določena osnova za vrednotenje prispevka posameznikov v podjetju je sprejemljiva za delitev OD.

Zaključek

Oceno moramo izrabititi tudi zato, da preidemo od opisovanja del na posameznih DM na izvrševanje in kontrolo opravljenega dela, da se oprimmemo sodobnejših metod dela, da začnemo odločneje odpravljati težje delovne pogoje in ne nazadnje voditi načrtnejšo zaposlovalno in izobraževalno politiko. saj je od tega v veliki meri odvisen naš jutri.

Strojinik Vinko Bizjak pri svojem delu

S sprejetjem AODM je napravljen korak naprej v urejanju naših notranjih razmerij. Pot, ki smo jo izbrali ni najkrajša in najcenejša, je pa temeljita in se bo izkazala za pravilno, v kolikor bo vsak posameznik čutil potrebo po poštenem urejanju medsebojnih odnosov.

Stane Laznik

Cepljenje proti gripi!

VEVČE, DECEMBER

Iz poročil, objavljenih v radiu in dnevnem tisku, smo zvedeli, da se gripa letos že bolj zgodaj kot prejšnja leta širi po vsej Jugoslaviji. Pričakovati je, da se bo gripa razširila postopoma tudi na področje Slovenije. Obratne ambulante in zdravstveni domovi so že dobili navodila za cepljenje, zato smo se na Vevčah odločili, da bomo člane kolektiva cepili proti koncu leta prvič in drugič v začetku prihodnjega leta.

Naši zdravstveni domovi bodo letos uporabljali za cepljenje vakcino tipa A2 Hong Kong in drugič vakcino tipa B. Starejši ljudje ter kronični srčni in pljučni bolniki ter diabetiki pa se bodo cepili z vakcino, ki vsebuje mrtve viruse influence tipa A in B in to dvakrat v presledku 1 meseca.

Komisija za zdravstveno varstvo v našem podjetju toplo priporoča vsem članom kolektiva, da se udeležijo tega cepljenja zaradi eventualnih kasnejših obolenj in izpada delovnih dni. Cepljenje proti gripi torej priporočamo, pripominjamo pa, da po naših zakonitih predpisih tako cepljenje ni obvezno.

Da bi omejili eventualno množično obolenje, želimo, da obvestilo vzamete kot resno ter se na poziv naše obratne ambulante tega cepljenja udeležite v čim večjem številu.

V. J.

Občni zbor sindikata na Vevčah

VEVČE, DECEMBER — Sredi decembra je bil občni zbor osnovne organizacije sindikata na Vevčah. Po poročilih se je razvila zelo živahna razprava, nakazane so bile nove smernice in izvoljen upravni odbor. O vsebini zbora bomo podrobneje poročali v januarski številki »Našega dela«.

Za red in čistočo skrbijo dvorišni delavci

Z nestrpnostjo so malčki v varstvenem zavodu na Vevčah in otroci članov kolektiva tudi letos pričakali dedka Mraza. Dedek jih je obdaroval in voščil njim in njihovim staršem srečno novo leto 1973

Vojaka nam voščita

Vevče, december 1972 — Iz V. P. 1101/20 — Postojna smo dobili naslednji pozdrav:

Vsem članom delovnih kolektivov Papirnice Vevče in Papirnice Količevo želiva srečno in uspehov polno leto 1973.

Vaša sodelavca
Franc Jančar z Vevč
in Janez Kokalj s Količevega

Našima sodelavcema, ki služita vojaški rok v Postojni se v imenu kolektivov zahvaljujemo za lepe novoletne želje in jih enako vračamo.

Priporočamo mladim iz obeh delovnih organizacij, da se sem ter tja spomnijo nanju s kratkim pisemcem.

Uredništvo

Vodilni delavci papirne industrije SRS so opravili tečaj o varstvu pri delu

VEVČE, DECEMBER — Na pobudo strokovnega združenja »Papirles« je bil 16. in 17. novembra 1972 na Otočcu organiziran seminar o varstvu pri delu za vodilni kader papirne industrije Slovenije. Seminarja se je udeležilo 42 vodilnih oseb, ki so se v dveh dneh natančneje seznanili z vsemi podrobnostmi tehničnega in zdravstvenega varstva.

Na programu so bile naslednje teme:

- pomen varstva pri delu in odgovornost za kršitve predpisov o varstvu pri delu,
- tehnična varnost v papirni industriji,
- notranji transport,
- aktivno zdravstveno varstvo delavcev papirne industrije,
- psihofiziološki vidiki poklicnih nezd in nesreč.

Predavatelji na tem seminarju so bili:

Anton ZUPAN, dipl. iur., predsednik Gospodarskega sodišča v Ljubljani,

Vladimir DRUSANY, dipl. ing., republiški inšpektor dela, Republiški inšpektorat za delo v Ljubljani,

Jože HORVAT, dipl. ing., Zavod SRS za varstvo pri delu v Ljubljani,

M. sc. dr. Samo MODIC, v. d. predstojnika Inštituta za medicino dela v Ljubljani.

Vladimir PAVŠEK, dipl. psiholog, Železničarski zdravstveni dom v Ljubljani.

Tov. Zupan je vodilni kader seznanil predvsem o družbenem pomenu varstva pri delu, o mednarodni in naši pravni ureditvi varstva ter prikazal izhodišča sodne prakse pri obravnavanju kršitev tega varstva. Nadalje je govoril o gospodarskem pomenu varstva pri delu ter nanizal nekaj števk o nesrečah pri delu, ki jih je bilo v preteklem letu samo v družbenem sektorju skoraj 50.000. Zaradi teh nesreč je v letu 1971 znašalo povprečno število izgubljenih delovnih dni na eno nesrečo 19 dni. Če torej število nesreč pomnožimo s številom izgubljenih dni, znaša v družbenem sektorju več kot dva milijona delovnih dni. Pri tem je še prišteli finančno škodo skladov socialnega zavarovanja ter posebno odškodninsko regresne zahteve proti organizacijam, ki so opustile ukrepe za varstvo pri delu. Ko je govoril o mednarodnem pomenu varstva, je predvsem poudaril pomembnost, ki jo je naša država sprejela in sicer podpis konvencije za področje varnosti

pri delu. Večina teh norm je naša država ratificirala in so te norme po 153. členu zvezne ustave sestavni del našega prava. Dokažnil se je tudi kompeten, ki jih imajo v naših organizacijah samoupravni organi predvsem delavski svet, poslovni odbori ter posamezne odgovorne osebe, ki so po aktu o notranji organizaciji in sistematizaciji vodilni ali vodstveni delavci podjetja.

Dr. Samo Modic je imel pravzaprav najbolj zanimivo temo, v katero so v debati posegli skoraj vsi prisotni. Govoril je o aktivnem zdravstvenem varstvu delavcev, v katerem je med drugim zelo podrobno obdelal naslednja poglavja:

- telesni napori in škodljivosti pri delu,
- delovni čas ter nočno delo ter aktivni počitek,
- tempo in ritem dela,
- telesni napor,
- preobremenjenost posameznih organskih sistemov,
- monotonijo dela,
- delovno okolje ter toplotno okolje,
- hrup ter ionizirajoča sevanja,
- strupene pline in pare, kakor tudi prah in dim,
- utrujenost pri delu ter počitek, kakor tudi poživlja itd.

Zelo nazorno je dr. Modic obrazložil slušateljem poškodbe, ki postajajo vse večji problem sodobne civilizacije. Postale so rakava rana naše družbe, spodjedajo zdravje naših delavcev, povzročajo invalidnost ter mnogokrat tudi prerano smrt. Izgube osebnega dohodka so ogromne, še večja pa je pri tem gospodarska škoda.

Ko je govoril o poklicnih boleznih v zvezi z delom, je prikazal razmere na naših delovnih mestih, kjer ugotavljamo, da smo morali od leta 1958 do danes priznati že 44 poklicnih obolenj, ki so na seznamu poklicnih bolezni v zvezi z delom.

Tov. Vladimir Drusany, ki je istočasno tudi inšpektor za papirno industrijo SRS, je v svojem izjavljanju predvsem prikazal tehnično varnost v papirni industriji. Slušateljem je predvsem govoril o elementih, ki vplivajo na varnost, na delovne priprave in naprave, na zakonske predpise, na uvožene stroje, kakor tudi o pogojih, ki morajo imeti varnostne naprave v naši panogi. Slušateljem je prikazal mednarodne norme ter se bolj dolgo zadržal pri delovnih pripravah in napravah na mehaniziran pogon.

Jože Horvat pa je zelo podrobno navedel razmere v notranjem transportu. Pri tem predavanju so bile v glavnem zajete osnovne oblike modernega transporta, kakor tudi človek v tem transportu ter tehnično organizacijski ter personalno organizacijski ukrepi v notranjem transportu. Nazorno so bila slušateljem prikazana nova transportna sredstva, ki naj bi se uporabljala v naši industriji.

Tov. Vladimir Pavšek je govoril predvsem o psihofiziologiji poklicnih nezd. Pri tem je predvsem navajal činitelje, ki privedejo do nezd in borbo proti nezdodam v današnjem času.

Ob zaključku seminarja je bilo skupinsko preverjanje znanja vseh udeležencev tega seminarja, v katerem so naši vodilni delavci v aktivni razpravi prikazali ter odgovarjali o problematiki varstva pri delu in težavah, s katerimi se srečujemo v proizvodnem procesu.

Vsi udeleženci tega tečaja so dobili ob koncu seminarja ustrezna potrdila o poznavanju problematike s področja varstva pri delu.

Ta seminar, ki je verjetno začetek bolj načrtnega dela tudi na področju varstva, je priredil Zavod za tehnično izobraževanje iz Ljubljane.

Delavci, ki se aktivno ukvarjamo v tovarnah s problematiko varstva pri delu, si želimo, da bi bilo takih seminarjev oziroma srečanj še več.

V. J.

Zapiski o delu iniciativnega odbora mladih proizvajalcev

VEVČE, DECEMBER — Člani iniciativnega odbora KMP so se v mesecu novembru trikrat sestali in se dogovorili za delo v prihodnje.

Na prvem sestanku 9. 11. 1972 so se dogovorili in imenovali sledečo organizacijsko sestavo IO KMP:

1. ZABUKOVEC Danilo — predsednik iniciativnega odbora KMP (iniciativni odbor — IO)
2. ŠVARC Miloš — namestnik predstojnika IO KMP (sekretarske posle)
3. KLANJČAR Nada — administrativna dela povezana z Občinsko konferenco ZMS in delo na povezavi z mladimi, ki so zaposleni na direkciji podjetja (upravno poslopje)
4. VIDMAR Jože — odgovorni vodja za kulturno dejavnost mladih
5. ZAPUŠEK Andrej — odgovorni vodja športne dejavnosti mladih
6. PODOBNIK Edo — član
7. POTOČNIK Polde, ŽABJEK Rudi — odgovorna za propagandno dejavnost in organiziranost mladine v oddelku vzdrževanja
8. SELAN Peter — odgovorni vodja za sodelovanje s strokovnimi službami podjetja, komisijami
9. ALIČ Dušan — član
10. OSMANAGIĆ Sulejman, PREDALIČ Mitja — odgovorna za pravilno usmeritev odbora — sodelovanje z OZK (kadrovanje)

Naloge imenovanih:

Sestaviti PROGRAM — pripraviti vse potrebno za ustanovni zbor mladih, do 20. 12. 1972., organizacijsko uvesti vse potrebno glede ANKETE.

Detaljnije razdelitve funkcij in pridobitev še ostalih mladincev za uspešnejše delo, je stvar medsebojnega dogovora.

Predsednik ali njegov namestnik mora vzpostaviti takojšen kontakt z Občinsko konferenco ZMS glede pomoči in tesnejšega sodelovanja in sprejema navodil od višjih vodstev.

Vodja komisije — število sodelavcev povečati z delavljimi mladinci.

O svojih pomembnejših sestankih obveščati predsednika kadrovske komisije OZK, IO Sindikalne organizacije, sekretarja OZK, direktorja podjetja — sekretarja in Občinsko konferenco ZMS Moste-Polje, glede na tematično sestanko.

Na sestankih 15. 11. 1972 in 27. 11. 1972 so razpravljali o vsebinski usmeritvi PROGRAMA. Program bosta sestavila tov. Zabukovec Danilo in Švarc Miloš na podlagi programskih usmeritev predlogov, ki jih bodo sestavili vodje komisij. Sestavljeni osnutek programa KMP, ki ga bo dokončno sprejel ustanovni občni zbor mladine podjetja, bo imel naslednjo vsebinsko usmeritev:

1.a) Oživitve organizirane športne dejavnosti — priprava mladinskih športnih ekip, tenis, šah, odbojka

b) vključiti mladino v še obstoječe aktivnosti Planinskega društva — smučarska sekcija

c) izkoristiti za športno aktivnost mladine podjetja tudi telovadnico osemletke Polje, po že vpeljanem urnem in datumskem raporedu

č) vključitev mladih tudi v vse oblike športne dejavnosti športnih društev Slavije (nogomet, hokej, plavalni klub Slavija-Illirija)

d) sodelovanje — povezava s komisijo za oživitve športne dejavnosti pri sekretariatu OZK.

2. Povečati zanimanje mladih v podjetju za izobraževanje in kulturno dejavnost.

a) Organiziranje obiskov kvalitetnejših predstav Osrednjega gledališča v Ljubljani, Mestnega gledališča, Mali oder, Drama itd.

b) Strokovna predavanja 1—2 s problematike organiziranja podjetja in strokovna problematika proizvodnje. Proučiti predlog obuditve organiziranja PROIZVODNIH KONFERENC, konkretno za posamezno področje problematike (kadrovska problematika mladih v proizvodnji — perspektiva)

3. Sodelovanje — povezava z IC podjetja (organizacijsko finančna stran sodelovanja).

4. Obisk predstavnikov KMP pri organizacijah ZM sorodnih industrijskih panog — papirniška, kemična industrija. Predlogi so bili za navezavo stikov:

a) Z mladino Papirnice Količevo, Celuloze Medvode, Videm-Krško.

b) Z mladino v delovnih organizacijah naše občine — Saturnus, Totra, Zito, Kolinska, Yulon.

c) Obiske naše mladine v naštetih delovnih organizacijah ali obiske predstavnikov ZM iz delovnih organizacij v Papirnici Vevče izkoristiti za medsebojno spoznavanje mladine, izmenjavo izkušenj organizacijske in politične narave.

Poleg omenjenega izkoristiti obiske za merjenje sposobnosti z mladimi na športnem področju (ekipe glede na letni čas in njihove in naše pogoje).

5. V povezavi z Občinsko konferenco ZMS oz. ustrezno komisijo organizirati debatni krožek — RAZGOVOR ZKJ:

— o težah 3. konference oz. že sprejetih sklepov konference ZKJ, ki bo v začetku decembra 1972;

— PISMO PREDSEDNIKA ZKJ, tov. Tita.

6. V tesni povezavi s sekretariatom OZK ali kadrovske komisije, preštudirati PROGRAM OZK, s posebnim poudarkom na KADROVANJE v ZK.

7. Sodelovanje z vodstvom podjetja, s strokovnimi službami podjetja in samoupravnimi organi podjetja — komisijami. Namen sodelovanja je vzpostaviti pristne sodelovanje mladih pri reševanju tudi njihovih vsakodnevnih problemov in težav z odgovornimi službami in odgovornimi posamezniki v podjetju (zastopanje interesov mladih).

Prav tako naj se čimprej za svojo dejavnost preskrbi prostor, za klubsko delo. To naj bo prvenstvena zadolžitev vodje in sekretarja iniciativnega odbora.

8. Anketa z vprašanji, ki so bila že obravnavana na sestanku 6. 11. 1972. z dodatkom, da naj bo anketa poimenska, z delovnim mestom anketiranja. Akcijo izvedejo in so zadolženi vsi člani iniciativnega odbora.

9. Urediti tudi vprašanje obveščanja članov kolektiva in mladine podjetja ter širše javnosti prek časopisa »NAŠE DELO«, »MOŠČANSKE SKUPNOSTI«, oglasnih desk v podjetju o dejavnosti in načrtanih nalogah.

Torej:

a) zadolžitev za dopisništvo

b) administracija, zapisniki, spisek članov KMP.

Nadalje je predsednik KMP poročal o uspehu VPRAŠALNIKA med mladino podjetja. Od 140 oddanih vprašalnikov so je vabilu k sodelovanju v KMP odzvalo 75 mladincev in mladink. Največ mladih se je v anketi odločilo, da bodo sodelovali pri sledečih športnih dejavnostih KMP:

— 12 mladih kegljanje

— 20 mladih plavanje

— 12 mladih nogomet

Nekateri mladi pa so se odločili tudi za ostale dejavnosti KMP družbeno-politične narave.

Nedvomno bodo izpolnjeni vprašalniki eno izmed osnovnih vodil vodjem posameznih komisij, za organizacijsko in vsebinsko delo KMP.

Vse sestanke je vodil in usmerjal predsednik komisije za kadrovska in mladinska vprašanja pri sekretariatu OZK tov. Andrej Pirkmaier.

Marolt

Tradicionalno srečanje upokojencev

Medvode — Srečanje upokojencev. Med številnimi upokojenci je bilo tudi nekaj upokojenk

Medvode — Srečanje upokojencev. Še nekaj nasvetov sedanjemu direktorju Slavku Zuletu

MEDVODE, DECEMBER — Člani delavskega sveta in sindikalne organizacije Tovarne celuloze Medvode so 8. XII. 1972 organizirali srečanje upokojencev v novem domu občanov v Sori. Tovariš direktor je lepo povedal, da smo se zbrali lani onstran Save, letos pa onstran Sore. Na delo v Goričane smo svoječasnno hodili iz vseh vasi medvoškega območja, zato nam je bilo ljubo, da smo se tokrat sestali v Sori, v novem, letos odprtem kulturnem domu. Vrli Sorčani so s finančno pomočjo Skupščine občine Ljubljana-Siška in delovnih organizacij Medvod postavili lep spomenik padlim borcem v NOB v obliki kulturnega doma v Sori. Še posebej pa je poudariti kulturno umetniško udejstvovanje vaščanov, ki so upokojencem Tovarne celuloze Medvode pripravili topel sprejem.

Na srečanje upokojencev smo prišli domala polnoštevilno. Le bolezen je zadržala nekatere upokojence, ki pa bodo naknadno deležni pozornosti aktivnih članov kolektiva, kar je nas prisotne še posebno razveselilo. Letos ni bilo več med nami upokojenke Johance Gabrove. Ob lanskoletnem srečanju je bila kljub visoki starosti še čila in vesela med nami, letošnjega pa žal ni več doživela.

Z velikim zanimanjem smo poslušali nagovor direktorja tov. Slavka Zuleta, ki nas je seznanil s problematiko podjetja, z dosežki v tem letu in z nadaljnjimi načrti razvoja tovarne.

Nastop pevskega zbora KUD Oton Župančič Sora je nadvse poživljal naše srečanje. Zborovsko petje ima v Sori dolgoletno tradicijo. Pevski zbori delujejo od leta 1908, ko je v Sori služboval slovenski pisatelj Franc S. Finžgar. Razveseljivo je to, da so člani KUD Oton Župančič Sora pretežno zaposleni v Tovarni celuloze Medvode in da se kulturno udeležujejo tudi ostali vaščani in to po programu ZKPO občine Ljubljana-Siška.

Kulturni program so popestrile tudi učenke osnovne šole AVGUŠTA BARLETA Sora pod vodstvom svoje učiteljice tov. Pokornove. Prav posebno nas je preenetila učenka II. razreda Marija Veber, ki je lepo zapela glasovno zahtevno pesem »Sirota«. Naj omenim še to, da osnovna šola v vasi Sora praznuje letos že svojo 100-letnico.

Srečanje upokojencev je bilo tudi letos izredno prísrčno. Prijateljsko smo obujali spomine na dogodke, ki smo jih skupno doživljali v času našega dela v tovarni. K veselemu razpoloženju je pripomogla dobra pogostitev in živahna domača glasba, ob kateri smo se še veselo zavrteli.

Upokojenci se delovnemu kolektivu Tovarne celuloze Medvode zahvaljujemo za pozornost in mu želimo še veliko delovnih uspehov in napredka v novem letu 1973.

M. S.

Medvode — srečanje upokojencev. Med najstarejšimi je Alojz Brdavs, ki je osem križev pustil za seboj

Medvode — Srečanje upokojencev. Nastopa moški pevski zbor KUD Oton Župančič iz Sore

Medvode — Srečanje upokojencev. Fantje, dajmo eno domačo!

Nagrajenci za dolgoletno delo

VEVČE, DECEMBER — Posebno obeležje internemu praznovanju dneva republike daje tudi vsakoletna slavnostna seja delavskega sveta in priznanje za dolgoletno delo delavcem, ki so vsaj 15 let v tovarni. Letošnjim nagrajencem sta se v krajšem nagovoru zahvalila predsednik DS Silvo Razdevšek v imenu organov samoupravljanja in direktor podjetja tov. Albin Vengust

v imenu celotnega podjetja. Poleg drugega sta omenila pomen dobrega in vztrajnega dela zvestih pripadnikov kolektiva, ki so pripravljeni preživljati tako slabše, kakor boljše čase v tovarni. Na takih ljudeh sloni procvit podjetja, saj so sposobni razumeti težave, ki spremljajo življenje kolektiva.

Tudi s tega mesta še enkrat čestitamo vsem 22 nagrajencem.

Letošnji nagrajenci, ki že petnajsto leto zvesto sodelujejo v različnih oddelkih papirnice

»Zadovoljna sem,« je po proslavi rekla tovarišica Pavla Jager, prebiralka papirja

Predsednik DS Silvo Razdevšek in direktor podjetja A. Vengust izročata nagrado in čestitata tovarišici Silvi Zupančič iz oddelka ročne dodelave papirja

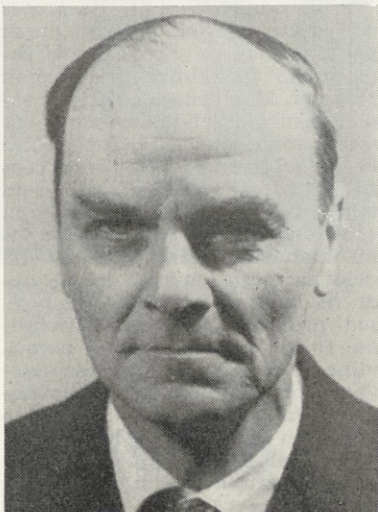
Čestitke prebiralki papirja tovarišici Fani Komparetovi

Delovni čas se jim je iztekel

VEVČE, DECEMBER — Kar vsak mesec se kdo poslovil od podjetja. Slovo je vedno težko, tako za tiste, ki gredo in za one, ki ostanejo. Stisk roke, poslovilni sestanek z ožjimi sodelavci in vodstvom, zahvala, tople besede priznanja — vse to velja domala za vse, ki so velik del življenja preživeli ob strojih, v pisarni ali kakem drugem obratu. To so dovolj neprijetni trenutki, čeprav nove upokojece čaka počitek, na katerega so čakali zlasti zadnja leta, ko je že nastopala utrujenost.

V tem mesecu se poslavljamo kar od petih.

MIHA FERJAN je bil v tovarni od 16. 3. 1948. Njegov osnovni prvotni poklic je bil trgovski pomočnik, zato so bile tudi zaposlitve pred tem v trgovski stroki. Pri nas pa je po nekaterih predhodnih delih prevzel delovno

Miha Ferjan

mesto pomočnika skladiščnika strojne opreme in kasneje dolžnosti skladiščnika surovin. Pri delu vesten in natančen, se rad še vedno pogovori o zalogah in redu v skladiščih.

Ob slovesu nas je spomnil in tudi sami smo ga videli, kako je včasih, poleg službe, ves živel za šport. Kot vnet nogometaš je še pred vojno igral za »Hermes« in »Hellas«, kasneje pa pri »Svobodi« v Zalogu, »Papirničarju« in »Rdeči zvezdi«, dokler ni utrpel hujše poškodbe v kolenu. Zato ni čudno, da še danes rad zunaj igrišča spremlja športne dogodke. Na vprašanje kaj bo delal sedaj, je dejal: »Po balah mi ne bo treba več lesti in šteti celulozo. Nevarnosti ne bo. Brž, ko bo minila zima, bom spet ob vodi, sedaj pa so trnki premrzli. Sem pa tja bom tudi vrgel kroglo na balinišću, če bo družba prava. Tudi sicer si bom našel dosti drobnega in koristnega razvedrila«. No vso srečo!

STANE MELJO je začel na Vevčah s 17. 12. 1945. V presledkih je delal v tovarni tudi že leta 1939-43, ko je od 25. 9. 1943. do 15. 5. 1945. služil narodu in se med partizani boril za pravice

Stane Meljo

slovenstva, socialistične ideje in za pravice delavskega razreda, ki ga ni nehal zagovarjati in usmerjati vse do današnjih dni. Njegova miselnost je ostala trdna, neomajna, poštena ne glede na okolje.

V začetku ga najdemo v kadrovskih službah podjetja, pozneje pa se mu je bolj priljubila proizvodnja. Postal je dolgoletni strojevodja III. papirnega stroja. Pod njegovim vodstvom so tekle iz stroja neštene tone različnega papirja in dajala osnovno surovino tiskarjem in zaslužek kolektivu.

Tovariš Stane pa ne odhaja iz podjetja samo kot strokovnjak — papirničar. Poznali smo ga kot zvestega sodelavca vseh oblik samoupravnega dela, člana delavskega sveta, upravnega odbora, različnih komisij in odborov, člana družbenopolitičnih organizacij in aktivnega spremljevalca vseh dogajanj na področjih življenja tovarne in kolektiva. Še danes ga srečujemo na športnih igriščih. Seveda sedaj bolj za zdravje in tega mu ne manjka, je pred vojno in vsa leta po vojni pa je bil aktivni športnik v klubih, zlasti pa v sindikalnih športnih društvih tovarne. Njegov primarni šport je bila odbojka, ni pa bil od muh tudi pri nogometu, namiznem tenisu, včasih pa je tudi zaplaval in drugo.

Ustvaril si je družino kot do- stojen in ljubeč družinski oče. In ko smo ga mimogrede vprašali, kaj bo počel v pokoju, je omenil, da si bo našel dejavnost, ki mu bo koristila materialno in duhovno. Vrt, gozd, tenis pa družina in prijatelji bodo njegov delokrog.

Čestitke prejema tovariš Kiril Šanta

MARIJA TRDAN — Od 29. 2. 1944. je bila v tovarni. Že prej pa je pet let delala v drugem podjetju v Ljubljani. Med njeno delovno dobo je krajši čas delala v ročni dodelavi papirja, nato pa do 1. 4. 1963 v tiskarni podjetja. Ker ji to delo zdravstveno ni ustrezalo, se je prekvalificirala in si pridobila poklic daktilografa. Od tedaj je sodelovala v Izobraževalnem centru podjetja. Glasilo kolektiva »Naše delo« bo stopilo že v dvajseto leto izhajanja. Ves ta čas — enajst let! — so vsi dopisi šli skozi njene roke, tako da je natančno poznala način dela in zvesto sodelovala. Deset let nazaj ji je znana vsaka vrstica, kar je lep jubilej tako za časopis in za njo. Kot za ostalo delo, tako ji gre ob tem trenutku posebna zahvala uredništva in najboljšje želje v bodočem življenju, čemur se pridružuje tudi tehnični urednik »Našega dela«.

ALOJZ HABIČ — Odhaja v pokoj s skoraj dvoletno priznanim posebno delovno dobo. Celoten čas dela pa je prebil v tovarni, začel s 25. 8. 1943. z manjšimi prekinjavami, ko se je med vojno odzval klicu potreb slovenskega ljudstva. Njegovo delovno mesto je bilo večinoma v proizvodnji papirja pri I. papirnem stroju. Čeprav mu ni bilo možno pridobiti rednega teoretičnega strokovnega znanja, ga je odlikovala izkušnost in natančna, dolgoletna prak-

Alojz Habič

sa, tako da si je po predhodnih delovnih mestih seznanil z delom in dolžnostmi strojevodje papirnega stroja, ki ga je vodil od aprila 1963 do upokojitve. Na Vevčah si je z zadržano gradnjo ustanovil prijeten dom, kjer bo v prijetni družini prebil še marsikatero zdravo leto.

FRANC PAJNHART — je peti novi upokojenec v decembru letošnjega leta. Bolezen mu ne dopušča, da bi še naprej opravljal

Franc Pajnkart

službo. Z delom pri nas je začel januarja meseca 1961. leta. Tudi njegovo delovno mesto je bilo v proizvodnji papirja. Z uspešno opravljenim izpitom za mazalca strojev je v glavnem opravljal ta dela pri II. in III. papirnem stroju.

Vsem petim novim upokojencem želimo s tega mesta še enkrat še veliko zdravih let, obenem pa iskrena hvala za njihov prispevek k napredku in delovanju tovarne.

Tehnološka disciplina

KOLIČEVO, DECEMBER — Sama tujka disciplina ni prav prijetna beseda, ker nas vedno veže v neke določene meje, okvirje, ukazuje nek red, pokorščino itd., kar pa človeku ni prirojeno. Discipli-

na je širok pojem in spremlja vse naše dejavnosti ki jih opravljamo preko delovnega dne. Nekaj sestavnih delov discipline je na primer: točen prihod na delo in z dela, dober in pošten odnos do so-

delavcev na delovnem mestu, upoštevane in izpolnjevanje navodil nadrejenih, tesno sodelovanje s sodelavci na sorodnih delovnih mestih v proizvodnem procesu, kar je zlasti pomembno v procesni industriji kot je naša. Če omenim še vestno delo na delovnem mestu, določeno veselje do dela in skrb za pravilno delo, bi lahko rekli, da je to vse, kar zagotavlja pravilnost opravljanja vseh nalog na delovnem mestu.

Že iz teh nekaj misli lahko razberemo, da ta, če jo lahko imenujem, osnovna disciplina prehaja v tehnološko in da druga drugo dopolnjujeta ter da ni dobre vsepšpolne discipline, nista ti dve disciplini zadovoljivi.

V naslednjih vrsticah mislim povedati nekaj o tehnološki disciplini v proizvodni dejavnosti.

Proizvodnja papirja je proces od začetnega dela pa dokler ni papir izdelan in skriva v sebi zelo veliko fizikalnih in kemičnih pojavov, ki potekajo v precej zapletenem medsebojnem učinkovanju z mnogoštevilnimi vplivi tako, da so osnovne zakonitosti včasih prikriti in popačene. Z vsem tem procesom upravlja človek in v celotnem proizvodnem krogu imamo manj in bolj zahtevna delovna mesta, vendar pa ne glede na zahtevnost mora biti povsod prisotna tehnološka disciplina. Dostikrat samo zaradi nepravilnega pojmovanja in razumevanja med zahtevnostjo delovnega mesta in ekonomsko disciplino pride do gledanj, češ glavno in vedno odločilno je le delo na papirnem stroju, ki naredi končni izdelek, vse nazaj do začetka pa je lahko zelo približno in je tehnološka disciplina lahko silno ohlapna. Do takih mišljenj pride ravno zaradi tega, ker se ne loči zahtevnost delovnega mesta od tehnološke discipline.

Če pravimo, da je bistvo tehnološke discipline v pravilnem in doslednem spoštovanju tehnoloških predpisov, navodil, bodisi pisanih ali ustnih, skrbno spremljanje procesnosti in preprečevanje vplivov, ki motijo pravilnost posameznih delov proizvodnje vidimo, da to velja denimo v enaki meri za vnašalca v razpuščevalnik, kot za strojevodjo pri papirnem stroju.

Vzemimo v naših razmerah samo primer nepravilne in nepredpisane gostote snovi, povzročene z nepravilnim saržnim vnosom pol snovi v razpuščevalnik, ki v nadaljnjem postopku povzroči nepravilne količine pomožnih sredstev, ki prihajajo v papirni snov, čeravno so bila le-ta predpisano dozirana. V obdelavi vlaknaste snovi — pri mletju — tako spremenjene ali časovno spreminjajoča gostota snovi ne daje pričakovanega in zaželenega končnega

efekta mletja, izraženega med drugim tudi s stopnjo mletja. Nadalje ima to na papirnem stroju posledice spreminjajočih lastnosti in pogojev odvodnjavanja preko celotnega mokrega dela stroja in spremenjenih pogojih sušenja papirnega traku. Če se ozremo še na prej omenjene spremenjene količine pomožnih sredstev, izhajajočih iz nepravilne gostote, se to močno odraža že na stroju samem v končnem izdelku, papirju ali kartonu pa v obliki spremenjenih od predpisanih odstopajočih mehanskih in ostalih lastnosti. Imamo pa še eno zelo nevšečno posledico, da iz teh razlogov v določenih primerih nepotrebno podražimo vnos, kar pri enaki prodajni ceni daje manjši dobiček.

To bi bil samo en možen izraz nepravilnega poteka proizvodnega ciklusa, povzročena samo z eno vplivno veličino, le-teh pa je zelo veliko in zato je možnost nepravilnega odvijanja procesnosti precejšnja.

Nekdo iz neke druge sorodne tovarne bi lahko dejal: saj to je nemogoče, do takih pojavov ne more priti, imamo namreč ustrezne regulacijske naprave, intervencijske oziroma popravilne snovne kadi, dozirno postajo za sredstva itd. Vse to je precej res, obstajajo

naprave, ki delno upravljajo, regulirajo in držijo pomembne veličine v predpisanih mejah vse z namenom čimbolj izključiti zmotljivi človeški faktor, čeravno popolnoma brez njega ne gre. V naši tovarni smo glede modernizacije tehnološkega postopka storili do sedaj še razmeroma malo. Zlasti se to občutno pozna v veji proizvodnje kartona. Tudi velika dislociranost oddelkov za pripravo snovi nam ni v prid in povzroča velike težave, slab nadzor nad procesom; potrebno je veliko večje število ljudi, kar vse še povečuje možnost napak in nepravilnega dela. Najbolj bistveno pa je pri vsem to, da imamo v takih razmerah primer, ko delovno mesto z zelo nizko zahtevnostjo močno, če že ne kar odločujoče vpliva na proizvodni cikel, kar pa je prav gotovo v nasprotju s katerimkoli principi nekega tehnološkega procesa.

Iz teh nekaj vrstic bi povzel osnovno misel, ki pove, da se bomo morali moderne organizirati na vseh ravneh in ne samo v proizvodni dejavnosti. Skušati doseči industrijsko miselnost ljudi pri čemer bo hkrati rasla tudi tehnološka disciplina.

Dipl. ing. Miha Svetlin

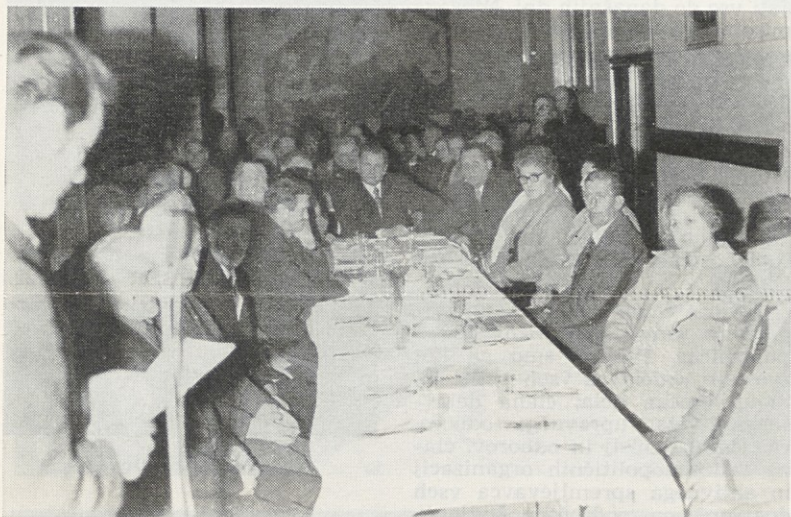
Upokojenci so spet prišli skupaj

VEVČE, DECEMBER — Ob vsakem prazniku republike se tradicionalno snidejo upokojenci podjetja. Pomislimo še na političen pomen tega praznika, pa spoznamo, da je ta dan za naše upokojence vsakoletno posebno doživetje. Letos so bili na spisku 303. Od tega jih je prišlo na prijateljsko srečanje 235. Ostali niso mogli. Nekateri se verjetno niso dobro počutili, drugi pa so bili zadržani (tudi službeno). Kljub temu pa je bilo v prostorih družbene prehrane ta dan veselo. Že precej pred 16. uro, za katero je bil napovedan sprejem, so počasi prihajali in si kot stari znanci z delovnega mesta segali v roke. Druge so pripeljali sinovi ali hčerke. Že ob vhodu jih je pozdravil eden ali drug predstavnik podjetja, povprašal po zdravju in počutju, ter da smo veseli, ker se spet vidimo in da je vreme slabo, da vpliva na trganje v kolenih in drugod, nekateri pa da za vse to ne vedo itd.

Ob pričetku jih je s kratkim nagovorom pozdravil direktor podjetja, tov. A. Vengust, dekleta iz kadrovske službe pa so jim razdelile tudi majhne nagrade, saj je bilo to že 10. tako srečanje. Med pozdravnim govorom so slišali zahvalo za dolgoletno delo, na katerega temeljih sloni nadaljnji razvoj tovarne. Del življenja in dela ob strojih so člen v verigi proizvodnje, graditve in razvoja tovarne. Vsak uspeh ni rezultat od včeraj, ampak od let nazaj, ko so bili tudi oni še aktivni člani kolektiva.

Po zakuski je vsem prisotnim zaigral ansambel bratov Skubic, v začetku za zabavo, kasneje pa se je večina ob kramljanju in kozarčku dobrega tudi zavrtela. Ansambel je upošteval leta in izbral bolj počasen takt.

Po nekajurni zabavi so vsi odhajali zadovoljni na svoje domove, mi pa vsem želimo drugo leto ob istem času — nasvidenje!

Upokojence je pozdravil direktor Papirnice Vevče tov. A. Vengust

Ob prijetnem snidenju

Domači plesni ansambel igra upokojencem domače viže

Medvode — Srečanje upokojencev. Spet so se zbrali nekdanji sodelavci

Detajl s šahovskega spominskega turnirja Hering—Zupančič, ki je bil v Domžalah

S starim, toda še vedno uporabnim tovarniškim avtobusom se delavci ročne dodelave papirja veselo vračajo s strokovne ekskurzije na Reki

Jelka Božič kot Trnuljčica v istoimenski pravljčni igri

Jelka Božič in Dani Šmon — kuharček v igri »Trnuljčica«

Eno leto dela pihalnega orkestra

VEVČE, DECEMBER — Zbrani na svojem rednem letnem občnem zboru, so člani Papirniškega pihalnega orkestra poslušali predsednika Staneta Lukca, ki je v svojem poročilu nizal nastope, ki so jih imeli v pretekli sezoni. Res, da celovečernega koncerta v tej sezoni niso izvajali, je bilo pa drugih nastopov toliko, da je bilo delo orkestra vseeno pestro skozi vse leto.

Takoj v začetku sezone so poleg tradicionalnih budnic 1. maja in ob pohodu ob žici okupirane Ljubljane sodelovali s promenadnim koncertom na proslavi borbe Druge grupe odredov pred Planinjskim domom II. grupe odredov

nika Vevče — Kašelj. Četrtega julija smo zopet lahko poslušali orkester, ki z igranjem partizanskih koračnic vodi množico na slavnostno zborovanje v Zajčjo dobravo. Slabo vreme je preprečilo orkestru, da skupno z orkestrom avstrijske papirnice iz Gratkorna izvaja koncert in priredi ples na letnem kopališču na Vevčah. Občinstvo se je moralo zadovoljiti s poslušanjem avstrijskih in slovenskih koračnic, katere sta igrala orkestra pred restavracijo Vevče.

Na proslavi Gubčeve brigade v Trebnjem so s sodelovanjem vrnili obisk trebanjskemu orkestru. Svojo sezono pa je orkester zaključil na športnih igrah papirne industrije Slovenije na Vevčah.

To pa ni bilo edino delo, ampak so ves čas mislili tudi na svoj obstoj in pridno učili mladince, da čimprej postanejo dobri godbeniki. Ravno z učenjem mladine je imel orkester v tem letu srečno roko, saj toliko kot se jih sedaj uči, se jih ni že najmanj 15 let. Popoln uspeh s to mladino pa bo dosežen, če se bodo vsi vključili

v glasbeno šolo in tam dobili potrebno znanje. Zaradi kvalitete, ki jo ima sedaj orkester, je skoraj nemogoče, da vključujemo samouke, ker bi se s tem samo številčno pomnožili, v kvaliteti pa nazadovali.

Se eno nalogo je sprejel orkester: ustanoviti skupino fanfar, to je skupino, ki igra koračnice brez klarinetov, dodana pa je še skupina samih bobnov. V preteklem letu smo za praznovanje dedka Mraza že lahko videli začetek igranja te skupine z bobni, ki so jo sestavljali učenci orkestra. V končni zasedbi pa bi jo sestavljali izključno člani orkestra, v seveda predružačeni paradni uniformi. Take skupine, razen pri godbi Ljudske milice v Ljubljani, še ni v Jugoslaviji. Pri nas bi bila druga, seveda, če nam je potrebna. Priložnosti za nastope bi bilo dovolj, kader tudi imamo, potrebna bi bila samo finančna sredstva za dopolnitev uniform. Ne bi bilo napak, če bi v program proslave 130-letnice Papirnice Vevče vključili že to skupino fanfar.

N. Z.

Bogi in njegova flavta

na Jančah. V juniju je orkester gostoval na reviji pihalnih orkestrom Slovenije v Portorožu. V soboto so skupno s še enim orkestrom izvajali koncert v Izoli, v nedeljo dopoldan pa samostojni promenadni koncert v Piranu. Ob koncu julija pa je bil gostitelj pihalnima orkestroma iz Trebnjega in iz Metlike, ter so skupno z domačim orkestrom poživili program proslave krajevnega praz-

Letošnji koncert v Piranu

Prijeten večer s šentjakobčani

Marsikdo ni še nikdar prestopil praga Šentjakobskega gledališča čeprav ni nič manj od rok, kot temu pravimo, kakor Mestno gledališče ali Drama. Čez Tromostovje, mimo živilskega trga, nato čez cesto in že smo tam: Mestni trg 1.

Tisti pa, ki vedo zanj in verjame, ni jih malo, ti radi prihajajo in so zadovoljni. Tudi ceno vstopnic od 3.— do 12.— din je primerna za vsak žep.

Zanimivo je, da je to gledališče amatersko, vendar ima v eni sezoni kar 7 premier! Da je amatersko pomeni, da so igralci kot tudi režiserji (ti so včasih tudi poklicni) zaposleni drugje. In po končani službi imajo največkrat — še posebno mesec dni pred premiero — le toliko časa, da pokosijo, si malo odpočijejo, nato pa se vsi zberejo na vaji, ki večkrat traja kar tja do 23. ure. Seveda ne gre brez težav in truda, vendar se vse to bogato poplača ob premieri in številnih reprizah, ko odhajajo gledalci iz gledališča zadovoljni ter z željo v srcih, da bi spet prišli. In to je dovolj zanje, saj to je cilj teh ljudi.

Šentjakobsko gledališče ima kar 160 članov — s takim številom se lahko pohvali malokatero amatersko gledališče — in od tega je 60 aktivnih.

Za otvoritev letošnje sezone, so pod vodstvom režiserja — gosta Petra Ovsca pripravili tragedijo Levstik-Kreftovega TUGOMERA. V tej tragediji naj bi bila osrednja osebnost predstave igralec, njegova igra! Misel pesnika naj bi tako prišla v nekem smislu preprosteje do gledalca. Mnogo mladih v tej predstavi stopa prvič na oder. Pripeljala jih je želja po ustvarjanju, po sodelovanju v ansamblu, ki skuša dobro, redno, kjer najdejo mladi še danes tovariše, prijatelje, kjer jih skupno delo za skupno stvar združuje in navdušuje večer za večerom — pa čeprav so kdaj utrujeni, bolni, čeprav bi šli kakšen večer raje kam drugam...

Naslednja premiera v decembru bo TRNULJČICA, ki je namenjena predvsem našim najmlajšim. Presenečenje zanje bo — ne toliko sama zgodba, katero vsi tako in tako poznamo, temveč pravilčnost, ki jo ustvarja scena, glasbeni in svetlobni efekti in pisana paleta oblik dvorjank in končno seveda, tudi sama Trnuljčica.

Molierov GEORGE DANDIN ali Kaznovani soprog je komedija, kateri se boste lahko nasmejali na zadnji dan starega leta. To je delo lažjega žanra, v katerem se Molier norčuje iz propadajočega

plemstva, kakor tudi iz višje kroge stremečih bogatih deželanov. Komedija je bila prvič igrana v Versailleskem parku pri Parizu leta 1668, ko je Ludvik XIV priredil veliko slavo po zmagi proti Flandriji in po dopisu miru v Aix-la-Chapellu.

V programu je tudi ljudska igra Frana S. Finžgarja, v priredbi Vladimirja Frantarja, LUCIJA in v režiji dolgoletnega in zaslužnega člana SG Draga Pogorelca, ki bo z režijo te predstave praznoval svoj jubilej. Zgodba nam je znana, saj smo jo lahko videli že v kinematografih.

Da pa vas ne bi preveč dolgočasili s podrobnostmi, naj kar na hitro naštejemo še ostala dela, ki jih bodo uprizorili na tem ljudskem odru: Ladislav Fodor MATURA, Ljuba Prenner GORDIJSKI VOZEL — igra s petjem in Jovan S. Popović JARA MEŠČANKA.

Med reprizami iz prejšnje sezone pa bo Jurčičev SOSEDOV SIN, katerega na željo občinstva ponavljajo že štiri sezone in pa komedija Alessandra di Stefana SOBOTA GREHA.

Tako, na kratko smo vas seznanili s tem gledališčem, zdaj pa vas v imenu igralcev — amaterjev, vabimo na predstavo. Veseli bodo vsakogar izmed vas in počastili ga bodo s svojim prizadevanjem, da bo z lepimi vtisi in zadovoljen šel od njih.

Torej, nasvidenje v — Šentjakobskem gledališču!

J. B.

Kratko o košarki

VEVČE, DECEMBER — Dne 22. 11. 1972 smo organizirali tovarniški košarkaški turnir. Boji so potekali v novi telovadnici v Polju. Sistem tekm je bil vsak z vsakim, se pravi, da je imela vsaka ekipa dve tekm. Igrali smo 2 × 10 minut »kosmate igre«.

Rezultati:

PREMAZ : PROIZVODNJA 27:13
UPRAVA : PROIZVODNJA 4:16
PREMAZ : UPRAVA 19:9

Tabela:

PREMAZ 2 2 0 46:22+24 4 I.
PROIZ. 2 1 1 29:31—2 2 II.
UPRAVA 2 0 2 13:35—22 0 III.

Strelci: (prvih šest)

POLJANEC 17 premaz
VILFAN 11 premaz
GOLJAR 11 proizvodnja
KOPECKY 6 premaz
DIMITRIJ 6 uprava
RAVNIK 5 proizvodnja

Bolj pomembno pa je to, da se je teh tekm udeležilo 24 tovarniških delavcev, ki pa so vsi zadovoljno zapuščali telovadnico.

Se enkrat se bi s tega mesta v imenu košarkašev, odbojkašev in ostalih zahvalil vodstvu podjetja za veliko mero razumevanja, ki ga je imelo pri najetju telovadnice. S tem nam je dana možnost, da se tudi izven delovnega časa med seboj še bolj spoznamo in sprostimo. Obenem pa pozivam vse, ki so zainteresirani za košarko, da bo od sedaj naprej vsak petek od 21.—22.30 ure mala abeceda košarke.

Vilfan

**Dopisujte
v »Naše delo«**

Delovanje sindikalne knjižnice v l. 1972

VEVČE, DECEMBER — Stara navada je železna srajca — in tega se držimo tudi mi. Knjižnica je še vedno odprta dvakrat na teden in to ob ponedeljkih od 18. do 19. ure in ob četrtek od 18. do 20. ure. Ljudje so se tako navedli na te dneve, da mnogokrat čakajo pred vrati knjižnice že pred določeno uro!

Letos se je do začetka decembra razvrstilo 468 bralcev, ki so si iz knjižnice izposodili 916 knjig. V primerjavi z drugimi knjižnicami se zdi to število razmeroma nizko, vendar sem kot knjižničar kar zadovoljen z obiskom, ker število mladine polagoma raste. To niso le otroci osnovne šole, ampak tudi dijaki domačini, ki se vozijo v ljubljanske šole.

Članski register izkazuje sicer nekaj več kot 1060 vpisov, vendar odpadeta najmanj dve petini (okrog 400) zaradi odselitve. Od preostalih 660 članov pa je še dobra tretjina, ki zelo neredno obiskujejo knjižnico. Glede strukture rednih obiskovalcev pa nikakor ne morem biti zadovoljen, ker prikazujejo zapisi žalostno resnico, da je delavcev in vajencev komaj 10%, nameščencev je okoli 14%, upokojevcem in gospodinjam pa nekako 18%, učencev in dijakov pa je 58%.

Člani sindikata vse premalo izkoriščajo ugodnost, da imajo doma na razpolago tako bogato knjižnico.

Doslej smo nabavili le 56 novih knjig, ker se cene knjigam neverjetno dvigujejo. Nekatere knjige stanejo že 120 do 160 din in je razumljivo, da si jih le redki delovni ljudje lahko omislijo. Zato so pa ravno knjižnice ustanovljene, da nudijo okoličanom dostopno čtivo. Tako izkazuje glavni imenik knjig že 3037 vpisov. Pojasniti pa moram, da je knjižni fond večji in šteje nekaj nad 3600 knjig. Vendar bomo morali nekatere knjige izločiti zaradi izrabljenosti in komaj čakam, da bo novo imenovana komisija preverila stanje knjižnega fonda. Žal se ta komisija zaradi mojega nenadnega obolenja ni mogla pravočasno sestati, bo pa v sredini decembra delo izvršeno.

Preselili smo jo v nove prostore, predelane iz prejšnjega trgovskega skladišča in imamo vhod na rampi. Prostori odlično ustrezajo našim potrebam. Velika soba ima dovolj dnevne svetlobe skozi edino okno. Druga mala sicer nima dnevne svetlobe, pa jo dovolj razsvetljuje močna žarnica. Tudi peč na olje dobro opravlja svoje ogrevalne dolžnosti, le v hudi zimi nam mora električni kalorifer priskočiti na pomoč.

Na tem mestu bi se kot knjižničar rad zahvalil vodstvu sindikata za skrb in podporo ob upravljanju knjižnice.

Sedaj pa še nekaj o novih knjigah. Angelika, mnogo zahtevana in čitana nadaljevanka, je dobila zaključek v dveh zvezkih: Angelika in demonska žena. Ta knjiga je stalno izposojena. Tudi Benzonijeva Marianna je dobila zaključni tretji del. Iz svetovne literature smo dobili naslednje romane v prevodu: Cronin: Klobučarjeva graščina in Hiša labodov. Maupassant: Zapeljivec, Ekström: Plesala je eno poletje, Wilder: Osmi dan, Miler: Sveti Satan, P. Buck: V tujini in Potonika.

Za partizansko literaturo so prispevali: Jan: Dražgoška bitka, Vidic: Beg z morišča, Kolar: Lačni toda pogumni, Ravbar: Kdo je izdajalec, Novljan: Gubčeva brigada in Hace: Komandirjeva povest.

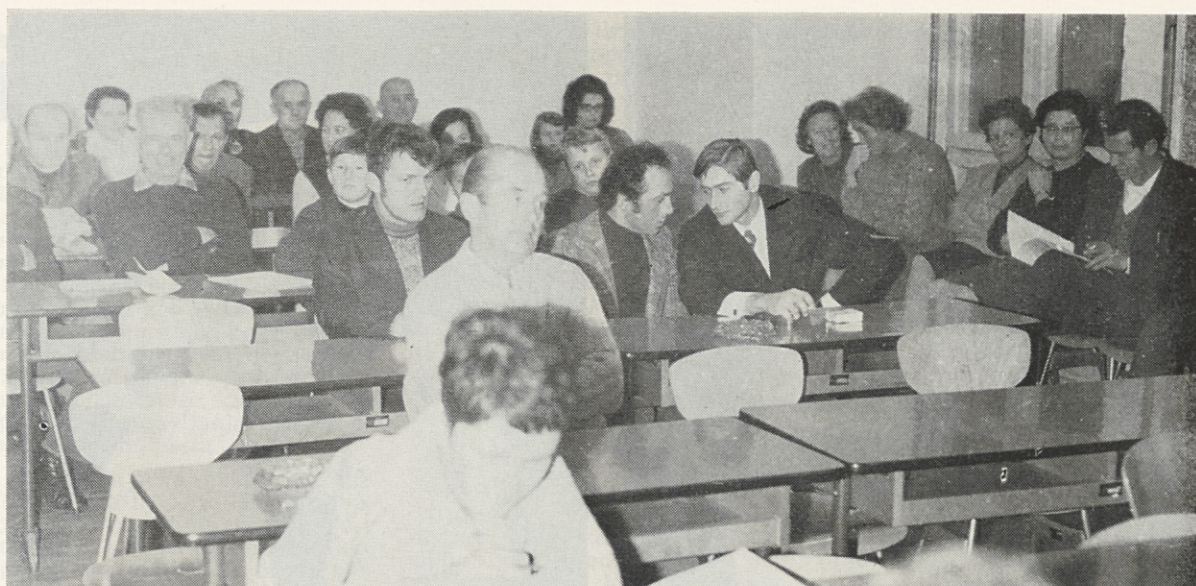
Za mlade smo dobili Tavčarjevo knjigo: Izza kongresa, Mencingerjevo: Moja hoja na Triglav in Cervantesovega: Don kihota.

Za najmlajše pa: Laponske pripovedke.

Kot vidite, snovi je obilo na razpolago — le po njej je treba seči in vam bom rade volje postregel.

V Novem letu pa želim vsem bralcem obilo sreče in zadovoljstva ter zdravja. Ostanite še naprej zvesti odjemalci naše sindikalne knjižnice!

Julij Mayer

Na občnem zboru planinskega društva Vevče

Načrti za prihodnost planinskega društva

VEVČE, DECEMBER — Konec novembra smo se zbrali člani Planinskega društva Vevče, da bi ocenili delo v preteklem obdobju ter si postavili naloge, ki jih bomo skušali uresničiti v prihodnjem letu.

Naše društvo je mlado društvo, mlado po svojem delovanju, delo društva pa teče po že dobro utrjeni poti. Vključuje 207 članov in glede na to, da deluje med kolektivom papirnice Vevče, ki ima okrog 900 članov, je to vsekakor razveseljiva številka. V koči na Veliki planini, ki smo jo dobili v oskrbo od Papirnice Vevče, je bilo že toliko nočitev, da smo s temi dohodki v celoti pokrili stroške bodočega vzdrževanja.

V društvu delujejo smučarska, izletniška, mladinska in gospodarska sekcija, ki so kljub temu, da smučarski in izletniški sekciji ni bilo preveč naklonjeno vreme, v celoti izpolnile naloge, zadane na lanskem občnem zboru.

Naš namen ni doseganje izjemnih uspehov, ampak dajemo poudarek na množičnosti. Težimo za tem, da popeljemo čim več ljudi v hribe — čez leto na izlete, pozimi pa s smučmi — z organizacijo smučarskih tečajev in izletov.

Čim več ljudem približati gorski svet ter v njih vzbuditi ljubezen do gora, da bodo znali varovati ta še neokrnjeni del narave, to je bil in bo tudi v bodoče naš osnovni cilj. Zato bomo organizirali izlete predvsem na lažje dostopne vrhove, ki so dosegljivi vsakemu povprečnemu planincu. Prispevek za te izlete bo tudi v bodoče le simboličen. V letu 1973 imamo v planu te izlete: maja — Kopitnik, Čemšeniška planina, junija — Španov vrh nad Golico, Vel. planina—Konj—Kamniška Bistrica, julija — Pohorje—Slovenj Gradec, Vojsko nad Idrijo, septembra — Triglav, Stol, Porezen.

Pozimi bodo smučarski tečaji za odrasle in mladino. Tečaji za odrasle bodo organizirani glede na zanimanje, tako da se bo lahko naučil smučati vsak, ki si to želi. Tudi na Urhu bo, kot vsako leto, smučarska šola. Predvidena pa sta še dva izleta na Krvavec. Tečaje za mladino pa ne moremo

organizirati drugače kot v šolskih počitnicah.

Prav delu z mladino se bomo v bodoče bolj posvetili. Zavedamo se, če bomo mladim vcepili zdrave življenjske navade, jih bodo te spremljale skozi vse življenje.

Vsekakor bomo skušali pridobiti tudi starejše člane. Čedalje hitrejši tehnični razvoj resda uničuje in nam zastruplja okolje, v

katerem živimo, hkrati pa nam nudi tudi več prostega časa, za katerega nam ne sme biti vseeno kako ga izkoristimo; najbolj zdravo rekreacijo pa nam nudi ravno planinstvo.

Zato vabimo člane kolektiva, ki še niso v naših vrstah, da se nam pridružijo, od planincev pa želimo, da bi bili v prihodnje še bolj aktivni.

Planinsko društvo bodo v letu 1973 vodili naslednji člani: Dane Zapušek, ing. Marjan Urek, Adi Babnik, Andrej Zapušek, Tone Peternel, Ivo Avbelj, Jože Bezljaj, Franc Jeriha in Tatjana Habič.

V nadzornem odboru so: Franc Pavlin, Angelca Avsec, Albin V častnem razsodišču pa: Tone Marolt, Jurij Mušič, Ivan Premrl. H. T.

Čiščenje voda z modernimi retencijskimi sredstvi

VEVČE, DECEMBER — Potrošnja vode na prebivalca je ob koncu prejšnjega stoletja znašala le 25 l dnevno, danes pa se je v modernih industrijskih okoliših povzpela na 200—300 l.

Za papirno industrijo, ki je po kemični in metalurški industriji tretja po porabi vode, igra voda pomembno vlogo. Nepogrešljiva je pri izdelavi celuloze, služi za raztapljanje barvil in pomožnih sredstev in je tudi transportno sredstvo za vlakna, ki jih je treba spraviti na papirni stroj. Glede na papirno vrsto se pri proizvodnji 1 kg papirja porabi 10—1000 l vode.

Pri proizvodnji papirja odpadla voda mora ustrezati določenim zahtevam. Na drugi strani pa se bo seveda vsaka papirna tovarna potrudila, da z odpadno vodo ne bo izgubljala dragocenih surovin, ki jih, ponovno pridobljene, lahko koristno izrabi v proizvodnji papirja.

Moderno čiščenje odpadnih voda se začne danes že pri natoku snovi na papirni stroj in sicer z uspešno uporabo ustreznih pomožnih sredstev. Tudi z dodajanjem kemičnih substanc, ki povišajo retencijo, ki analogno omogočajo, da izpade minimalno število vlaken skozi sito in s tem razbremenijo vodokrog.

Papirničarji imamo na razpolago vrsto pomožnih sredstev, ki so jih razvili v zadnjih letih. Sem prištevamo v prvi vrsti retencijska sredstva, ki zadržujejo fina vlakna in polnila v papirju in razen tega pripomorejo k hitrejšemu odvodnjavanju. S pobiljšano retencijo se razbremenijo vodni tokokrog. To pa pomeni, da se vsebnost trdnih snovi v sitovi vodi že ob natoku snovi zmanjša do 50 odstotkov. S povečanjem hitrosti odvodnjavanja je možno proizvajati papir bolj ekonomsko. Poraba pare se zniža oziroma se lahko stroji za 10% ali celo več bolj izkoriščeni. Poleg naštetih faktorjev pa ima tudi tvorba flokulacijskih skupin, kot posledica primernih retencijskih sredstev odločujoč pomen pri različnih metodah za ponovno pridobivanje vlaken.

Delovanje kationskih retencijskih sredstev.

Kationska sintetična retencijska sredstva vežejo med seboj vlakna, fina vlakna in polnila. Te vezi povzročajo v prvi vrsti pozitivno nabiti kationski produkti. Ti reagirajo z negativno nabitimi celuloznimi vlakni, pri čemer tvorijo dolge verige molekul uporabljenih

retencijskih sredstev most med vlakni, finimi delčki vlaken in polnili. Meritve zeta-potenciala pokažejo, da se pri tem negativni potencial papirne snovi zmanjša. Tudi tvorba vodikovih vezi igra v tem procesu važno vlogo.

Da bi spoznali reakcijski mehanizem, to se pravi »obnašanje« kationskih produktov napram celulozi, ki ima negativen potencial, so izvedli v laboratorijih firme Bayer AG v Leverkusnu meritve z aparatur po Stackelbergu. Kot mersko količino kationske aktivnosti so določili takšno množino preiskovanega produkta, ki je bila potrebna za doseganje izoelektrične točke oz. za doseganje določenega naboja celuloze. Za te meritve so uporabili 1,2 g vlaknastega materiala, ki so ga izplakovali z določenimi množinami ustreznega poskusnega izdelka. Pokazalo se je, da pri večjih množinah 0,1 g/l meritve niso bile več mogoče.

Ti poskusi so prispevali toliko, da so lahko točno določili, katero retencijsko sredstvo bo imelo tako majhno kationsko aktivnost, da ne bo zaradi njega prišlo do znatnejših motenj optičnega osvetljevalca. Sortiment ponudbe obsega danes različna retencijska sredstva in pospeševalce odvodnjavanja za različne namene, vendar pod skupnim imenom Retaminol. Po kemičnem delovanju jih lahko razdelimo v tri skupine:

Retaminol C je vodna raztopina amino in amido skupin vsebujočega polimera. Uporaba: retaminol C zelo malo vpliva na optične osvetljevavce, ker je slabo aktionsko aktiven. Posebno dobro je njegovo delovanje v kislem pH območju. Delno pospešuje odvodnjavanje surovin, ki vsebujejo fine delčke snovi, posebno pri starem papirju ali lesovini v pH območju 4—5,5.

Retaminol E je vodna raztopina aminov z enim delom hidroklorida.

Uporaba: Retaminol E je uporaben kot retencijsko sredstvo in kot sredstvo za odstranjevanje vode pri predelavi starega papirja. Dobro se obnese tudi kot flotacijsko sredstvo. Za osvetljene papirje pa se ne priporoča.

Retaminol KC. Uporaba: To sredstvo je posebno učinkovito pri retenciji titanovega dioksida in pigmentnih.

Da bi dosegli optimalni ekonomski učinek z različnimi retencijskimi sredstvi je zelo važno, da jih ne dodajamo na poljubnem mestu, ampak tik pred natokom snovi.

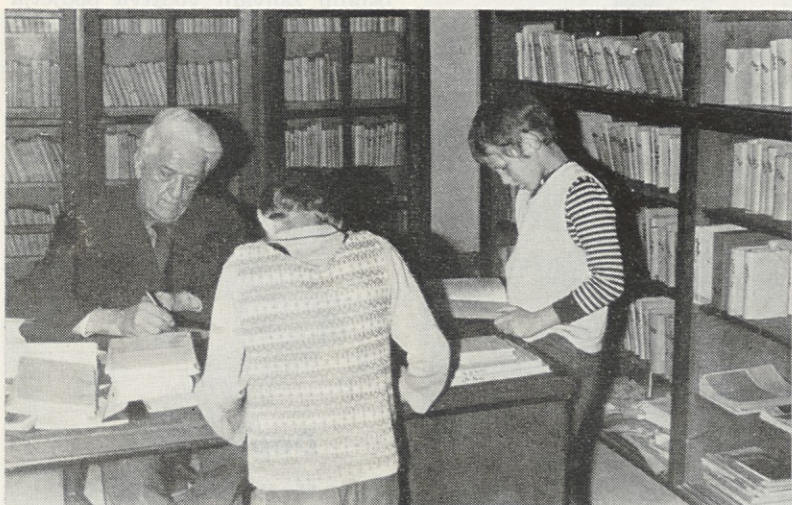
Pri tem mora biti zagotovljena homogena porazdelitev sredstva. Pomožno sredstvo vodimo prek dozirne črpalke iz rezervoarja k mešalnim napravam, kjer se pripravi z vodo razredčena raztopina. Da bi dosegli homogeno porazdelitev in da bi preprečili lokalno predoziranje, je dobro, da znaša razredčevalno razmerje 1:20 do 1:150. Množine, ki jih dodajamo, se gibljejo v mejah 0,05 do 0,1%, odvisno od proizvodnje. Za pobiljšanje retencije polnil je potrebno vrednost povišati na 0,2 do 0,4% in sicer zaradi hitrejšega odvodnjavanja.

Hiperdoziranje pomožnih sredstev lahko v nekaterih primerih pripelje do dispergiranja vlaken oz. polnil, na zunaj pa se to kaže kot poslabšanje retencije. Delovanje strižnih sil na visokomolekularna dolgovležna retencijska sredstva moramo preprečiti, ker le-te znižajo njihovo učinkovitost. Regulacijske naprave za čiščenje odpadnih vod:

Pri firmi Bayer AG so v izdelku za fiziko razvili regulacijsko napravo za čiščenje odpadnih vod na podlagi merjenja motnosti tekočin oz. suspenzij. Merilno sondo so lahko postavili na čistem delu regulacijske naprave ali pa na njenem začetku. Glede na obremenitev se lahko s pomočjo regulatorja pnevmatično vodi doziranje črpalke. Ker je meritev električna in bazira na spreminjanju motnosti, se električni impulz spremeni v pnevmatičnega, ta pa se direktno vodi na dozirno črpalke. Da bi tudi v proizvodnji dosegli laboratorijsko določeno množino pomožnega sredstva, lahko v ta namen uporabimo Schopperjev aparat za določanje stopnje mletja. Surovinam dodajamo pomožno sredstvo v stopnjah, ne vse naenkrat. Če dosežemo manjši čas odvodnjavanja, nam je s tem že marsikaj bolj jasno.

Vendar lahko laboratorijski poskusi dajejo le delne napotke. Odločilen je le poskus na papirnem stroju. Tega moramo delati določen čas, 3-4 tedne. Šele takrat se pokaže, če je sredstvo uporabno za skupni proizvodni program in če nam daje čisto odpadno vodo. Praktični rezultati so pokazali, da danes lahko že resno računamo, da bomo delno očistili vodo že z ustrežajočimi sredstvi, ki jih bomo dodajali pri natoku snovi.

Iz revije Osterr. Papier-Zeitung, priredila M. Žemva, dipl. ing.

Ob večerih v sindikalni knjižnici

Kako se borimo proti kapljičnim infekcijam — okužbam prehladnih obolenj

Ne glede ali se cepimo proti gripi ali ne, moramo vedeti naslednje:

Borba proti kapljičnim okužbam ima uspeh le tedaj, če se borimo proti njim na široki fronti. Zapomniti si moramo, da je npr. gripa zelo nalezljiva bolezen. Povzročitelj te bolezni je zelo agresiven, se zelo hitro razmnožuje.

Kadar bolnik govori, kašlja, kiha, pridejo iz nosu, žrela številne sluzaste kapljice v zrak, ki vsebujejo viruse. Tako se lahko virusi širijo od bolnika tudi 3 m daleč in zdravi ljudje, ki vdihavajo ta zrak, se okužijo.

Ni vseeno koliko virusov vdre v dihalna pota. Od tega je odvisen tudi nadaljnji potek bolezni, ali bo lahek ali pa težak, ali celo smrten.

Koncentracija virusa je večja v slabih higienskih pogojih, v zaprtih prostorih, kjer je dosti ljudi, v zaprašenih, nezračenih prostorih, kjer ni pritoka svežega, čistega zraka. Čisto preprost ukrep: prezračevanje prostorov zmanjša možnost okužbe z virusom. Zato je potrebno stalno skrbeti za čist, svež zrak na delovnem mestu in doma v stanovanju.

Pri kihanju in kašljanju pokrijemo usta z robčkom. To je higiensko in etično. To pravilo mora izpolnjevati vsak človek. Kadar kdorkoli zboli, ne pozabimo na previdnostne ukrepe: če je le možno premestimo bolnike v drugo sobo, bolj pogosto je potrebno prezračevati sobo, naj ima ločen pribor. K bolniku hodimo z masko na ustih, ki jo prelikamo vsake 4 ure. Kadar pa gre za otročičke, starčke, srčne bolnike, sladkorne bolnike itd., katerim je gripa posebno nevarna, priporočajo tudi tem bolnikom ta čas maske. Bolnik mora v posteljo in zdravi ga zdravnik. Gripa je

posebno kužna prve dni, pa tudi prve ure obolenja. En bolnik, ki pride na delo, v mestni transport, v kino, knjižnico itd. lahko okuži 10 zdravih.

Če bi sami zboleli, pomislite na to, da ne bi postali izvor obolenja drugih. To je vaša dolžnost. Pri takih ukrepih, bo smrtnost zaradi obolenja majhna. Ne zadovoljite se s tem, da se bolezen sama zdravi. Ne prebolite te nevarne bolezni na nogah. Bolnik naj gre takoj v toplo posteljo, izmerimo mu temperaturo (10 minut drži živosrebrni del termometra pod pazduho, ki jo prej izbrisemo), nato odčitamo

višino telesne temperature. Normalna temperatura človeka niha med 36° C do 37° C. Če je temperatura povišana, damo bolniku topel čaj (1/2 lipovega, 1/2 bezgovega čaja in limona) in eventualno tableto za zbijanje temperature. Otroci ne smejo dobiti iste doze kot odrasli. Torej je potrebno dozirati jakost tablete za vsakega posameznika glede na starost posebej. Antibiotike posameznik brez nadzorstva zdravnika ne sme uporabljati. Za zdravnik predpiše in izvede načrt zdravljenja. Npr. za odrasle 3 x 1 tableto andola dnevno do zdravniškega pregleda.

Delovne skupine — osnovne celice proizvodne in samoupravne dejavnosti v podjetju

KOLIČEVO, DECEMBER — Kako omogočiti vsakemu delavcu, da pride do besede? To je vprašanje, ki se je pojavljalo že ob uvajanju samoupravljanja pred več kot dvajsetimi leti in še vedno ni ustrezno rešeno. Po dvajsetih letih samoupravljanja se moramo tudi tega vprašanja lotiti bolj smelo in s tem namenom je tudi napisan ta članek, da bi ob uvajanju 21. ustavnega dopolnila bežno nakazal eno od rešitev.

V bližnji preteklosti se je v podjetju Papirnica Količevo zvrstilo že več oblik samoupravljanja, oziroma več oblik posrednega samoupravljanja, ki se je najpogosteje izvajalo preko organov različnih imen. Za vse te oblike pa je bilo značilno, da v praksi realno skoraj niso omogočale neposrednega samoupravljanja, istočasno pa so ostro ločevale samoupravno organizacijo od proizvodno-poslovne organizacije. To ločevanje pa seveda ni vzdržno z vidika končnega cilja h kateremu teži ideja o samoupravljanju — k težitvi obeh organizacij v enotno, v kateri delovni ljudje enakopravno odločajo o pogojih in rezultatih dela. Seveda je ta končni cilj časovno še precej odmaknjen, vendar pa moramo stremeti, da že sedaj ob uvajanju ustavnih dopolnil ustvarjamo v podjetju zametke takšnega sistema samoupravljanja in proizvodno-poslovne organizacije, ki si ne bosta stala v nasprotju in občasnih konfliktih, ampak delovala čim bolj v skladu z interesi zaposlenih in širših družbenih sistemov.

Kaj bi morali storiti? Če izhajamo iz tega, da sestavljajo proizvodno-poslovno organizacijo podjetja osnovne celice — delovne skupine, ki so sestavljene iz delavcev, ki opravljajo določeno proizvodno-poslovno fazo v delovnem procesu podjetja (ali oddelkih, obratov, sektorijih), bi

morali skladno z načelom o neposrednem samoupravljanju razvijati samoupravljanje že v delovni skupini in s tem samoupravno organizacijo prirejati proizvodno-poslovnemu principu delitve dela.

Delovne skupine, v katerih potekajo posamezne faze proizvodno-poslovnega procesa, naj bi bile tudi osnovne celice neposrednega samoupravljanja v podjetju. Več delovnih skupin, ki opravljajo sorodne faze proizvodno-poslovnega procesa, bi tvorile zbore delovnih enot. Iz delovnih skupin pa bi se neposredno volili tudi delegati za predstavniške (samoupravne) organe podjetja.

Samoupravne delovne skupine, bi se formirale po vseh oddelkih podjetja in bi štele 10 do 30 delavcev, tako da bi bilo v podjetju okoli 35 skupin. Skupine naj bi imele svojega vodjo, ki naj bi bil delavni vodja (v proizvodno-poslovnem smislu) in obenem samoupravni vodja. Delovne skupine naj bi obravnavale predvsem problematiko neposrednega delovnega okolja, predlagale in zahtevale rešitve, ki se naj bi obravnavale in izvajale preko proizvodno-poslovne organizacije podjetja. Obravnavale pa bi tudi predskupinsko problematiko in problematiko dela iz celotnega podjetja. Seveda pa bi bilo potrebno predvideti v samoupravnih aktih še celo vrsto stvari, npr.:

- način formiranja in sestav skupin
- izbor vodij skupin
- vsebino delovanja skupin
- način samoupravnega delovanja skupin
- kroženje obvestil med skupinami in proizvodno-poslovnimi organizacijskimi nivoji
- kroženje informacij med skupinami in drugimi samoupravnimi organi itd.

Kaj bi dosegli z delovnimi skupinami? Predvsem bi bilo omogočeno delavcem, da neposredno urejajo v skladu s sprejetimi samoupravnimi akti razmere v svojem delovnem okolju, kar je sedaj mnogokrat onemogočeno zaradi klasično toge hierarhične (polvojaške) organizacije. Izboljšali bi tudi informiranje delavcev in s tem posredno dosegli tudi večji vpliv delavcev preko zborov delovnih enot in predstavniških organov.

Ob razmišljanju o delovnih skupinah se verjetno pojavi dvom, če ne bi 35. delovnih skupin preveč razdružilo samoupravno delovanje, smatramo da ne, ker bi skupine predvsem obravnavale problematiko iz svojega delovnega okolja, ob problemih širšega značaja pa bi se združile v večje enote in odločale po zboreh. Nedvomno pa bi bilo potrebno koordiniranje med skupinami, zbori in predstavniškimi organi, to bi lahko opravljal nek organ sindikalne organizacije kot najbolj množična organizacija delavcev. Organizacija Zveze komunistov pa bi morala težiti, da bi v vsaki delovni skupini imela 1—3 člane, ki bi delovali v skupini v skladu

KADROVSKA SLUŽBA POROČA.

Papirnica Vevče

NOVEMBER 1972:

PRISLI:

Dževad Osmanagić, pom. delavec
Jovan Jovanović, pom. delavec
Stojan Bosnić, vnašalec
Jelena Mlinarić, admin. v invest. odd.
Božidar-Jože Rakib, referent za vzdrž.
dvigal in transportnih naprav
Ahmo Fazlić, vnašalec
Haradin Gashi, vnašalec
Vojislav Marković, vnašalec
Vinko Tvrtković, pospr. izmeta strojne dodelave
Marjan Peterca, tesar II.
Kosta Radulović, vnašalec
Nikola Lepki, vnašalec
Elmi Duga, pospr. izmeta
Aleksander Stojanović, vnašalec
Budimir Četojević, vnašalec
Vladimir Stuhec, paznik PS
Jovan Stanković, vnašalec
Janez Stros, ing., izmenski vodja bru-silnice

ODSLI:

Julka Vehabović, upokojena

Za križanko »29. NOVEMBER« smo prejeli 65 rešitev od članov delovnega kolektiva Papirnice Vevče, 4 iz Medvoda in 13 s Količevega.

Od ugankarjev, ki so križanko pravilno rešili, so bili izžrebani in prejmejo:

po 10,00 din Magda Sešek, Ida Cerk, Dušan Kogej, dipl. ing.

po 30,00 din Pavli Vidrgar
po 60,00 din Jože Marolt (Papirnica Količevo)

Za novoletno križanko bomo reševalcem spet podelili običajne zneske in glede na Novo leto dodali še 1 nagrado v znesku 100,00 din.

Rok oddaje je 12. januar 1973.

Angela Smrekar, upokojena
Peter Anzelc, lastna odpoved
Vladimir Smigoc, sporazumna prekinitev
Anton Bogar, samovoljno zapustil delo
Franc Pajnhart, inv. upokojen
Zdravko Humek, samovoljno zapustil delo
Jože Rački, samovoljno zapustil delo

RODILI SO SE:

Ladislavu Vračkotu sin Uroš
Ivanu Kramariču sin Andrej

Cestitamo!

POROČILI SO SE:

Alojz Anželj z Antonijo Levičnikovo

Cestitamo!

Papirnica Količevo

V MESECU NOVEMBRU SO SE ZAPOSILILI:

Marjan Kastelic — delavec na hotelih
Justin Smrkolj — klepar
Ivan Srša — II. pomočnik prečnega rezila

Leon Vidergar — pazilec sita KS I
Zlatko Narobe — pazilec sita KS I

V MESECU NOVEMBRU 1972

SO ODSLI IZ PODJETJA

Ciril Osolnik — I. pom. strojevodja
KS I — invalidsko upokojen

Draga Brenčič — delavka v dodel. pap. in kart. — sporazumno

Franc Starin — pomočnik vodje KC — invalidsko upokojen

Justin Urankar — holandski mlinar
KS II — invalidsko upokojen

Petronije Savič — pom. vnaš. v Hy — samovoljno

RODILI SO SE:

Bogdanu Kuclarju sin Bogdan

Cestitamo!

POROČILI SO SE:

Stefan Hribar se je poročil z Jožico Mošnik

Cestitamo!

Tovarna celuloze Medvode

V MESECU NOVEMBRU SO SE V PODJETJU ZAPOSILILI:

Milivoje Todorović — razkadalec surovin

Ilija Cančar — nakladalec lesa in žamanja

Mirzet Kadunić — nakladalec lesa in žamanja

V MESECU NOVEMBRU SO ODSLI IZ PODJETJA:

Miroslav Gražar — samovoljno

Dragan Jelica — samovoljno

Milivoje Todorović — samovoljno

ROJSTVA:

Florijanu Carmanu se je rodil sin Jernej

Emilu Ficu se je rodila hči Alenka

Valeriju Prodanu se je rodil sin Robi

Francu Petelinkarju se je rodil sin Franci

Cestitamo!

Rešitev novembrske križanke

Vodoravno: praznik republike, Tito, Avnoj, svoboda, iverka, patos, War, čankar, ok, defajl, Ilka, etui, Ni, CIA, kal-neta, Resava, Časlavka, O-nega, akter, Aca, An, Janis, Golda, iz, ki, skat, amandma-ji, rtina, total, Viko, gmajna, Čeh, vsota, Atoš, Alja, Ba, otrov, vtikač, idiot, Nb, revije, nabutanost, ora, rilec, apote-ka, tir, vat, ej, RR, grča, et, obtič, Mo, ranč, JS, pinči, opad, IJ, utvara, S. p, foto, KA, Gvatemala, polnoletnik, oolit, garsonjera, ai, Snoj, dental, uh, tri, lava, inje iz-brance, el, Ari, Inter, celulo-zarji, vatek, Talj, ks, eter, idol, enačaj, atonom, ni, Josip Visarionovič, rej, evtanazija, baraka, ica.

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo in Tovarne celuloze Medvode — Izdajajo ga njihovi delavski sveti — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Marjan Černe, Janez Gašperin, ing. Janez Hribar, Jože Lejko, Ljubo Milič, Tone Novak, Andrej Pirkmaier in Stane Skok. — Tehnični urednik Danilo Domanjko (Delavska enotnost) — Tiskarska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani.

Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo št. 421-2/72 z dne 23. 10. 1972 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

